"Amerikanski Slovenec" DELA ŽE 54 LET ZA SVOJ NAROD V AMERIKI.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

KUPUJTE VOJNE BONDE!

ŠTEV. (NO.) 34 — CHICAGO, ILL., PETEK, 27. APRILA — FRIDAY, APRIL 27, 1945 — LETNIK (VOL.) LIV.

Amerikanci 10 milj od Avstrije

SILOVITI BOJI V NOTRANJOSTI BERLINA; DRUGE RAZNE VOJNE VESTI

Pariz, Francija. — Tretja ameriška armada je napredovala zadnje tri dni za skoro 51 milj naprej. V četrtek jutro so bili Amerikanci le še 10 milj oddaljeni od avstrijske meje. Pri Regensburgu so Amerikanci dospeli do reke Donave in zdaj naglo prodirajo v južno smer proti Berchtesgadnu, od katerega so oddaljeni še 65 milj.

Amerikanci zdaj delujejo le v smeri južnega dela Nemčije, ki je določena, da pride pod okupacijo ameriških sil. V sredo so angleški in ameriški bombniki bombardirali skoro vsa večja bavarska mesta. Na Berchtesgaden, kjer ima v alpskih gorah svoje skrivališče Hitler, so metali najtežje bombe in pravijo, da je njegova gorska vila razbita. Amerikanci so zadnje dni zajeli toliko Nemcev, da jih ne morejo več šteti. Ujetniki jim delajo težkoče, ker jim je treba dati hrano in streho.

London, Anglija. — V Berlinu, katerega so Rusi še v torek popolnoma obkolili, divjajo siloviti boji. V mestu samem mora biti do pol milijona nazijev, pravi vest. Borijo se z vsem fanatizmom. Skriti so v rovih podulične železnice in po teh

(Dalje na 6. strani)

JUŽINA V NAGLICI

Urne armade, kakoršne mora imeti Stric Sam, da drvijo prek Nemčije, morajo pojesti svojo malico kar mimogrede. Tukaj vidimo vojake 9. ameriške oklopne artilerije, kako spotoma natezajo svoje C racije in si jih izmivajo doli po grlu s kavo. V par minutah je kosilo v kraju, potem pa hitro spet naprej za naziji.

"USODA SVETA NA PREIZKUŠNJI," PRAVL TRUMAN

San Francisco, Calif. — V sredo večer ob 6:30 uri je predsednik Združenih držav Harry S. Truman, s formalnim govorom iz Bele hiše v Washingtonu, pozdravil zastopnike 46 narodov in držav, zbranih na svetovni konferenci v tem mestu. Po formalnem pozdravu, s katero je otvoril svetovno konferenco je v jedernatih besedah apeliral na zastopnike sveta, da je pred njimi usoda sveta, ki je na tej konferenci na preizkušnji. Pred njimi je vprašanje, ali bo svet v bodoče še urejeval in izravnal med seboj razne nesporazume z bombami in bajoneti, ali pa z dobro voljo in medsebojnim umevanjem.

Ta konferenca ni zato, da bo napravila mirovno pogodbo v smislu starih načinov, tudi ni zato, da izravna specifične zadeve ozemelj, meja, državljanstva in reparacij, ampak naloga te konference je, da ustvari potrebno in zelo nujno organizacijo, ki naj skrbi ni čuva mir.

Predsednika je predstavil zbranim zastopnikom narodov državni tajnik Stettinus, ki je tudi sam zelo lepo nagovoril zbrane zastopnike. Predsednikov govor je napravil mogočen utis na vse. Zlasti njegov povdarek: da dosedanje načelo, da moč dela pravico, mora biti nadomeščeno z novim geslom in načelom: da le pravica ima moč! Omenjal je tudi pokojnega predsednika Roosevelta, da je dal za to načelo svoje življenje v svojem delu in prizadevanju.

TRUMAN APELIRA NA STALINA GLEDE POLJSKE

Washington, D. C. — Ko je dospel v nedeljo večer sovjetski zunanji komisar V. M. Molotov v Washington, se je vršil takoj posvet med njim, predsednikom Trumanom, državnim tajnikom Stettinusom in zunanjim ministrom Anglije Anthonyem Edenom. Na to je sledilo štiriurno pogajanje med zunanjimi ministri "treh velikih", ki pa ni doseglo zaželjenega uspeha. Zadeva je tam, kjer je bila. Čisto natančno zakaj gre v podrobnostih in v načelu ni objavljeno, toda domneva se, da Rusija pač vstraja pri svoji zahtevi, katero je menda Molotov podal. Končna odločitev pa je odvisna, ali bo Rusija kaj popustila ali ne od sovjetske vlade v Kremlinu. Zunanji ministri so svoje opravili in bodo nadaljevali razgovore o vprašanju Poljske v San Francisco, ko bodo prejeli odgovor iz Moskve.

Takoj po tem sestanku je bil obveščen predsednik Truman, kateri je sestavil v sredo apel na načelnika Sovjetske Rusije v Moskvi, Jožefa Stalina, od katerega je zdaj odvisno, da dobi glede tega stališče Rusije. Kaj bo ta odgovoril še ni znano.

Objavili pa so zastopniki angleške in ameriške vlade, da bodo vstrajali pri sklepih jaltske konference, ter da pod nobenim pogojem ne bodo dovolili, da bi sedeli na konferenci v San Francisco zastopniki sedanje začasne lublinske poljske vlade. Nobene vlade, v kateri ne bodo zastopane vse poljske stranke, ne bodo priznali. Izjavljajo, da v Jalti ni bilo temeljnega nesporazuma in da ne verujejo, da bi Stalin zdaj umikal svoje besede. Dalje, da so zato, da se v Varšavi ne ustanovi Rusiji nasprotna vlada, a le zahtevajo, da mora biti demokratična vlada narodne edinosti. Zadeva je kočljiva in kako se bo rešila zanima ves svet.

SVETOVNA KONFERENCA V SAN FRANCISCO OTVORJENA

San Francisco, Calif. — To mesto, ki nosi priimek "mesto zlatih vrat" in ki nosi ime svetnika Sv. Frančiška, je te dni postalo središče vsega sveta. Zastopniki več kakor 46 narodov so prišli iz vseh krajev in delov sveta na sestanek, ki naj v bodočnosti ustvari delujočo zaščito in varnost za mir in preprečuje v bodočnosti krvave vojske v svetu. V Versaillesu so pred 25 leti imeli narodi enak zbor, ki pa ni uspel, ni dosegel cilja, ki je bil potreben, zato je sledilo to sedanje klanje, ki je skoro domalega upropastilo svet. Dal Bog, da bi sedanji sestanek v San Francisco uspel v tem namenu. To so želje vseh miroljubnih ljudi na svetu.

Prvi dnevi konference so posvečeni le bolj formalnostim, kot ugotovitev poverilnosti, kdo sme in kaj sme zastopati. Dalje poslovni redi in pravilniki, potem predstavljanje zastopnikov in drugo. Ko bodo vse te zadeve sprejete in odobrene se bo pričelo z razpravami o zadevah, ki se tičejo glavnega namena. Konferenca obeta biti zanimiva. Trajala pa bo najbrže precej časa, ker na rešitev čakajo številna vprašanja in številne zadeve.

PROIZVODNJA UMETNEGA GUMIJA NARAŠČA

Washington, D. C. — Clay Johnson, podpredsednik od Rubber Reserve Co., objavlja, da bodo Združene države napravile 1,200,000 tonov umetnega gumija več, kakor ga je ves svet porabil letno pred vojno. Gumija bom imeli torej kmalu več, kakor ga potrebujemo.

NOSILKA LETAL BO NOSILA ROOSEVELTOVO IME

Washington, D. C. — Velika ladja nosilka letal "Coral Sea" bo te dni prekrščena in bo dobila novo ime "Franklin D. Roosevelt". Ladjo bodo začeli prihodnji teden graditi in prvotno ji je bilo določeno ime "Coral Sea", kjer se je vršila prva pomorska bitka med Japonci in Amerikanci in so slednji v njej zmagali.

KRIŽEM SVETA

— Washington, D. C. — Načelnik odbora, ki skrbi za vladne finance in vzdržavanje, je izrazil po konferenci s predsednikom Trumanom včeraj, da po zmagi v Evropi so izgledi, da bo moč nekoliko olajšati davke v Zdr. državah. Za davkoplačevalce je to dobra vest, če se bo le uresničila.

— London, Anglija. — Rusi so odkrili blizu Lodza koncentracijsko taborišče za otroke. Nemci so nagnali skupaj otroke od dveh do petnajst let. Vsak otrok je moral delati, ali so ga pretepali. Veliko jih je pomrlo. Otrokom so napravili s posebnimi barvili številke na koži.

— Chicago, Ill. — V Chicagi v Stevens hotelu ima te dni zborovanje National Temperance Movement. Ta suhaška organizacija dela na tem, da bi se po vojni upeljalo zopet prohibicijo v deželi. Pastor Herbert H. Parish je načelnik organizacije.

— London, Anglija. — "The Evening News" je objavila dogodbico, da je general Eisenhower z Eiffelovega stolpa gledal na Pariz. Ko ga je neki spremljevalec vprašal kaj premišljuje, je odgovoril: "V mislih imam, da bi bil to idealen stolp, na katerega naj bi se obesilo Hitlerja."

— Washington, D. C. — Senatska zbornica je včeraj odobrila imenovanje Johna W. Snydera za upravitelja ustanove Federal Loan Corporation, v kateri urad ga je imenoval pred par dnevi predsednik Truman.

— Washington, D. C. — Senatska zbornica je podaljšala zakon za leto naprej, da se vpoklicuje 18 letne mladeniče v vojaško službo, z dodatkom, da se jih mora najmanj šest mesecev vežbati predno se jih pošlje v aktivno službo.

— Lipsko, Nemčija. — Vojaške oblasti so v tem mestu začele izdajati in tiskati lasten časopis, ki ga urejuje major Robert Harshid, ki je svoj čas urejeval lokalni list "Commonwealth" v Ripon, Wis.

VELIKA ZAVEZNIŠKA ZMAGA NA ITALIJANSKEM

Rim, Italija. — Zavezniške čete so zadnje dni izvojevale obsežno lokalno zmago na italijanski peninsuli. Ameriške in angleške čete so napredovale za več, kakor 55 milj proti severu. Po zavzetju mesta Bologne, ki je središče, so štiri kolone prodrle naprej in srednje dve kolone so prodrle v nižavo Po reke in isto že na dveh mestih prekoračile in zdaj prodirajo proti mestu Padova, druge vzhodne dve osti pa pritiskajo v smeri proti Benetkam. Ako pojdejo Zavezniki v tem tempu naprej, bodo vsak čas prišli v alpsko podnožje. Dosedaj so v tej ofenzivi ujeli do blizu 40,000 Nemcev. Ostanki nemških sil v Italiji se v neredu umičejo proti severu, koder jih pa zavezniški letalci stalno nadlegujejo in jim povzročajo velike težave.

RUSKI NAJVIŠJI SOVJET ŽALUJE ZA ROOSEVELTOM

Moskva, Rusija. — Najvišji ruski sovjet, v katerem je bilo zbranih do 1000 zastopnikov Unije socialističnih sovjetskih republik, so ob navzočnosti maršala Stalina stali eno minuto v žalni tihoti in s tem izrazili žalni spomin umrlemu predsedniku Rooseveltu, pravi vest iz Moskve.

WALLACE PROTI DOBI "ŽIDANIH SRAJC"

Washington, D. C. — Trgovinski tajnik Henry Wallace je v svojem poročilu pred senatskim odborom za finance in vzdržavanje izrazil, da se je treba čuvati, da po tej vojni ne zaidemo na pota prosperitete "židanih srajc", ki bi narod zopet privedla v depresijo. Stari konservativneži se z njim v tem gotovo ne strinjajo.

SALZBURG JE ZDAJ GLAVNI STAN NAZIJEV

Zurich, Švica. — Poročila, ki so prišla preko meje z Tirolske omenjajo, da je nemški generalni štab, kakor tudi sedež nazijskega sveta premeščen v Salzburg na Zgornjem Avstrijskem. Tam se skrivata pred zavezniškimi bombami Hitler in njegov rabelj Himmler.

NAJNOVEJŠA POROČILA IZ SLOVENIJE IN DRUGIH POKRAJIN JUGOSLAVIJE

Washington, D. C. — Vzgojno delovanje se hitro razvija v osvobojenem delu Slovenije, kakor poroča radio iz Moskve in po njem TANJUG. Šestinštirideset administrativnih in političnih šolskih tečajev so začeli v krajih kakor Celje, Novo mesto in drugod, in te tečaje je že do zdaj dokončalo kakih 1000 oseb, pravi to poročilo.

Nad 200 oseb je že graduiralo iz šol za zdravnike in iz tečajev za bolničarke in bolničarske pomočnice, 400 oseb pa se uči viničarstva in pridelovanja zelenjave. V osvobojenih predelih se je začel pouk v 12 šolah, in okrog 2,700 oseb študira tečaje za uradnike ljudskih sodišč kakor tudi za administrativne in druge poklice.

Jugoslovanski ujetniki

Nad 2,000 prejšnjih jugoslovanskih vojnih ujetnikov se nahaja sedaj v Franciji in se bodo združili z velikim številom delavcev in njihovih družin, ki so bili prvotno poslani v Nemčijo iz Jugoslavije.

Poročilo pravi, da za sedaj še ni mogoče določiti natančnega števila ujetnikov in beguncev, ker vsak dan prihajajo velike nadaljne skupine.

V Parizu je bilo rečeno, da so bili osvobojeni vsi ujetniki v saarskem in ruhrskem okrožju, ki so ju zdaj zavzele zavezniške armade, kakor tudi iz koncentracijskega taborišča Osnabruk.

Zastopniki Jugoslavije poskušajo zbrati vse jugoslovanske ujetnike in oproščene delavce v okolici mesta Marseilles, kjer bo središče delovanja, da pridejo vsi ti ljudje spet nazaj vsak na svoj dom.

Letalska oporišča

Radio BBC je v španski oddaji povedal, da ima Jugoslavija svojo zračno silo, ki sestoji iz letal Spitfire in Hurricane vrste in deluje iz skrivnih letališč v Jugoslaviji.

Ta zračna sila omogočuje, da je toliko več zračnih napadov na nemške čete in njihove dovozne proge, in pomaga vojaškim silam maršala Tita.

Trgovska pogodba

Moskovska Pravda je pred nedavnim naznanila, da je prišlo do trgovske pogodbe med Sovjetsko Unijo in Jugoslavijo dne 13. aprila.

Pogodba se glasi, da bodo Sovjeti dajali Jugoslaviji razno blago, ki ga ta potrebuje tako za nadaljevanje vojne kakor tudi za civilne potrebe dežele. V zameno pa bo Jugoslavija pošiljala Rusiji razno blago, ki ta potrebuje za svoje vojaške potrebe in svoje narodno gospodarstvo.

Za Sovjetsko Unijo je podpisal pogodbo A. I. Mikojan, ljudski komisar za zunanjo trgovino, za Jugoslavijo pa je podpisal minister za trgovino in zaloge N. Petrovič.

Narodne vlade

Jugoslavija je ustanovila samoupravne dežele v okviru Jugoslovanske Unije. Ni še dolgo, kar je bila izvoljena posebna vlada za Srbijo in posebna vlada za Hrvatsko. Zadnje dni je bila podobno izbrana posebna vlada za Macedonijo (17. aprila) in posebna vlada za Črno goro (18. aprila).

Sedež jugoslovanske Macedonije je v Skoplju. Ministerski predsednik je Lazar Kulišev-ski, podpredsednika pa. Ljubo Arsov in Abdurman Mehmed. Poročilo navaja tudi imena ostalih devet ministrov.

V črnogorski vladi pa je ministerski predsednik Blazo Jovanovič, podpredsednik pa Petar Komenič. Sledi še šest nadaljnih ministrov.

Beograjski radio je pred kratkim naznanil, da nova Črna gora ne obsega samo prave Črne gore, ampak tudi Boko Kotorsko, Bjelopolje in Plevlje. Vsi ti kraji bodo tudi v območju narodne črnogorske vlade.

Izmenjava denarja

Predsedništvo AVNOJ je odločilo, naj se v Jugoslaviji ves okupacijski denar vzame iz prometa ter se nadomesti z novimi jugoslovanskimi dinarji. Temu novemu dinarju se pravi "dinar demokratične federalne Jugoslavije".

Nemškega okupacijskega denarja menda za sedaj sploh ne bodo izmenjavali, ampak bodo kdaj pozneje določili, kaj se naj stori ž njim. Za 100 srbskih dinarjev se dobi pet novih jugoslovanskih dinarjev, za 100 hrvaških kun dva in pol nova dinarja, za 100 bolgarskih levov 10 novih dinarjv, za 100 albanskih frankov 50 novih dinarjev, za 100 italijanskih lir 30 novih dinarjev, za 100 ogerskih pengov pa 100 novih dinarjev.

Za dolgove, ki so bili napravljeni med vojno, velja izmenjava po ravnokar opisani vrednostni lestvici, za obveznosti pa, ki so se začele pred 18. aprilom 1941, je bil proglašen moratorij, dokler ne bodo te obveznosti urejeni s posebnimi tozadevnimi določbami.

Na srbskem ozemlju kroži 35,000,000 srbskih dinarjev, na hrvaškem ozemlju pa je bilo v začetku tega leta v prometu 120,000,000,000 hrvaških kun.

Za sedaj ne more nihče dobiti več kakor 5,000 novih dinarjev za okupacijski denar, ki ga izmenja. Za ostanek dobi vsak potrdilo, da bo še za tisto kdaj pozneje morda dobil nove dinarje. TANJUG pravi, da bodo v naslednjih treh mesecih izdane določbe, kako bodo izmenjani taki ostanki.

Zaloge živil, ki so jih poslali Zavezniki, so dospele že v del Like, celo Dalmacijo, Hercegovino, Črno goro in Bosno.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljeni leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W.Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$4.00
Za pol leta	2.00
Za četrt leta	1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$4.50
Za pol leta	2.25
Za četrt leta	1.50

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W.Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$4.00
For half a year	2.00
For three months	1.25
Chicago, Canada and Europe	
For one year	$4.50
For half a year	2.25
For three months	1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošiljejo vedno malo preje, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejšni teden. Za petkovo številko pa najkasneje do sredo jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

RUSIJA IN SEDANJI POLOŽAJ

Mednarodna politika se stalno spreminja. Kakor vreme je. Tekoči dogodki, ki se pojavljajo v svetu, močno vplivajo na mednarodno politiko vseh dežel in narodov. In ker je politika odvisna od dogodkov, ji ti delajo smernice, kakor se že potrebe pojavljajočih dogodkov razvijajo. Zato je pred nami večno spreminjanje v politiki. Danes tako, jutri tako.

Pokojni predsednik Roosevelt je bil spreten politik v domači ameriški politiki. Pa je zelo dobro razumeval tudi mednarodno politiko. Doma je zedinil vse stranke in ves narod za borbo proti osišču, ki nas je napadlo. V tem zedinjevanju je uspel in dovedel do kolosalne vojne proizvodnje, s katero je zalagala ta dežela prav ves zavezniški svet proti osišču in zraven še sama vodila obsežno vojno na številnih kontinentih, otočjih in frontah. V zunanji politiki pa je uspel, da je Zaveznike navezal na svoje načrte in da je šla in še zdaj gre borba po skupnih določenih načrtih. V teh prizadevanjih je Roosevelt delal previdno. Moral je popuščati in dajati, da je nekaj na drugem koncu dobil. Toda sporazum med Zavezniki, dokler traja borba, je največja potreba, ki zasenči vsaj začasno vse drugo. Tega se je Roosevelt zavedal, zato je ravnal, kakor je, kljub temu, da je nanj radi tega mnogokrat padala kritika. Toda poznejši dogodki so pa vedno pokazali, da je imel Roosevelt prav.

Goebbels je prav te dni govoril na radio in navduševal Nemce, naj se fanatično upirajo, ker končno bo Hitler Nemce pripeljal do zmage. Naravnost fanatično je tako upanje. A Nemec kljub temu, da je na tleh in že skoro razorožen, še upa, da bodo Zaveznikom spodleteli načrti v tem, da bodo zdaj ob koncu napravili kje kake napake, in v teh napakah, mislijo Nemci, se bo našla rešitev za nje. In tu je res nevarnost, da bodo vse visoke žrtve v tej vojni zastonj. Roosevelt se je najbolj bal te nevarnosti. Zato je Stalina podpiral, da je treba z Nemčijo temeljito obračunati in jo postaviti pod tako kontrolo, da ne bo mogla v kako oboroževanje v bližnji bodočnosti.

Kaj in kake načrte je imel Roosevelt za po vojni, ni znano. Ali bi on tudi tako sodeloval z Rusijo po vojni ali ne, tudi ni znano. Le soditi moremo, da potem, kakor si je prizadeval ustvariti zdrave pogoje za bodoči mir, bi tudi iskal prijateljskega sodelovanja z Rusijo. Rusija je pač velesila, ki se je prezreti ne da. V tej svoji politiki je tudi uspel in sicer tako daleč, da so Rusi pred nekaj dnevi celo obsodili svojo pogodbo z Japonsko, kar je znamenje, da Rusi mislijo nastopiti tudi proti Japonski na Daljnem vzhodu. In ako bi Rusi to naredili, bi bila to največja pomoč Ameriki in Angliji proti Japonski. Vse skozi do tu je bila Rooseveltova politika modra in pravilna. Roosevelta pa zdaj ni več. V Beli hiši sedi nov mož in od njegove politike bo za naprej odvisno, kakšne zveze bo imela ta dežela z zunanjim svetom.

Dasi se Roosevelt še dobro ohladil ni v svojem grobu, se že zdi, da se razmere napram Rusiji v Washingtonu nekam ohlajujejo. Kaki razlogi za to obstoje, še ni znano. Navajajo se razna vprašanja glede Poljske vlade in glede nekaterih drugih točk, ki so jih osvojili "veliki trije" na jaltski konferenci. Zraven prilivajo olje na ogenj še drugi. Za enkrat se zdi, da je to politično žongliranje kaj rizkantno. Vsaj dokler ni vojna popolnoma zaključena v Evropi. Solidarnost med Zavezniki je še vedno najnujnejša zadeva. Saj celo Nemci vidijo v polomu te solidarnosti zase rešitev še sedaj, ko so skoro že na tleh. Zavezniki naj se pa nepreviden z njo igrajo?

Politika Sovjetske Rusije za zapadni svet res ni v vsem idealna. Marksov totalitarizem in njegova ideologija sta strašilo za zapadni demokratični in krščanski svet. Toda na drugi strani najbrže tudi zapadne sile nimajo popolnoma čiste vesti. Tu ne mislimo naših Zdr. držav. Ampak bodoča politika Anglije je prav taka sfinga za Ruse, kakor ruska politika za Angleže. In prav tu se skrivajo karte pri obeh straneh. To pa dviga sumničenja in nezaupljivost. In ker diplomacija tišči pojasnila glede teh zadev v tajnosti, so razna ugibanja čestokrat nepravilna in zraven lahko še krivična. Z marksistično ideologijo in njenim totalitarizmom se noben kristjan ne more strinjati. To je, če bi šlo samo za to. Ali pa gre pri Rusiji le samo za to? To je treba poznati in pravilno soditi. Ali morda ne gre tudi za to, da Rusija želi zavarovati sfere svojih interesov in svojih ljudstev? In če zraven gre še za druge slovanske dežele, da bi dobile v močni Rusiji svojo zaščito pred večnimi napadanji in izkoriščanji od strani neslovanskih prijateljev, potem dobi zadeva drugo lice, in Slovani moramo gledati na njo z čisto drugega stališča, kakor gledajo drugi zapadnjaki.

Marksovega totalitarizma in njegovih ideologij pa kot kristjani ne moremo odobravati. Tega se bodo slovanski kristjani otepali vsepovsod. Našli se bodo gotovi načrti tudi proti temu v pravem vzajemnem delu in z dobrimi poštenimi vzgledi. A pri vseh teh trenjih moramo Slovani ostati trezni in preudarni, da v kakih vznemirjenjih in nervoznostih ne zapalimo lastne slovanske hiše, da nam ne pogori. Kajti če zgubimo to, bomo Slovani zgubili tudi svojo bodočnost in priložnost, da bi bili v bodočnosti v svoji lastni hiši sami svoji gospodarji. Da bi zgubili svojo hišo, tega si pa menda noben zaveden Slovan ne želi!

POROČILO IZ ŽELEZNEGA OKROŽJA

Gilbert, Minn.

Velikonočni prazniki so že nekaj tednov za nami. Preživel sem jih na bolniški postelji v St. Mary's Hospital v Duluthu.

Kakor vidim, so se zastopniki potrudili iz vseh svojih moči v ravnokar minuli kampanji za Am. Slovenca. Vsako leto je tako delovanje malo težje.

Veselih novic nimam, ampak le žalostne. V vojaški službi je daroval svoje mlado življenje Ludwig Zgainar. Dne 28. februarja so bili starši obveščeni o tem. In dne 6. marca so bili obveščeni z žalostno novico, da je padel že drugi sin, Marko Klobučar, na Nemškem. Potem je 15. marca prišlo poročilo od vojaškega oddelka, da je padel v boju John Komatar. Vsi globoko sočustvujemo z žalostnimi starši nad izgubo dragih mladeničev, ljubih sinov. Razen slovenskih je padlo tudi nekaj fantov drugih narodnosti iz našega mesta na raznih bojnih frontah.

Pa tudi doma v mestu, se pogostoma oglasi koščena žena s koso. Tako je 9. februarja zaspal v Gospodu Frank Rogina. Dolgo let je bil na bolniški postelji. Star je bil 73 let. Blaga žena mu je stregla z dobrim srcem. Je bil zaveden katoliški mož. Zapustil je družino.

Dne 16. marca je v Gospodu zaspal Alojzij Žitnik, star čez 70 let. Bil je naročnik Am. Slovenca in Novega Sveta. Umrl je nagle smrti na farmah. Bil je jako vljuden mož.

Dne 2. aprila je umrl po velikem trpljenju v bolnišnici v Hibbing, Minn., Frank Indihar, pionir v tem kraju in naročnik Am. Slovenca. Zapustil je blago ženo in družino, ki pa je vsa preskrbljena.

Dne 4. aprila je previden s sv. zakramenti v Gospodu zaspal John Tanko. Njegovo telo je bilo položeno k večnemu počitku na "britof žegnani" v Tower, Minn., poleg njegove blage žene. Bil je dober katoliški mož. Zapustil je odrasle otroke.

Dne 5. aprila je umrla mama Ana Brank, Sparta, Minn. Zapustila je moža in odraslo družino.

Dne 8. aprila je v starosti 65 let za večno zaspala Drešarjeva mama, v drugo poročena Marija Maček. Zapustila je moža Jerry Maček in družino. Bila je večkrat previdena s sv. zakramenti za umirajoče. Počiva poleg prvega soproga Johna Drešar.

Vsem pokojnim, ki sem jih omenil v tem dopisu želim večni mir in rajsko veselje nad zvezdami.

Omenim naj tudi, da je bila pri nas 18., 19. in 20. februarja pobožnost sv. Rešnjega Telesa, ki so se je farani udeleževali v velikem številu.

Na dopust je prišel od vojakov Pfc. Anton Urih. Moja dva sinova sta eden v Texas, drugi pa v Franciji.

Ko sem zvedel, da je 12. aprila umrl naš predsednik Franklin D. Roosevelt, sem se bridko zjokal. Saj nam je bil vsem kakor pravi oče. Mož ni gledal samo na kapitaliste ampak tudi na revеže, uboge siromašne delavce.

Danes, ko to pišem — 16. aprila — smo dobili novi sneg. Tukaj je prava sibirska zima.

K sklepu najlepši pozdrav vsem čitateljem tega lista, ki mu želim še dolgo dolgo življenje.

Frank Ulčar.

—o—

IZ URADA DR. SV. JOŽEFA, ŠT. 53, KSKJ

Waukegan, Ill.

Za nedeljo 29. aprila t. l. so vabljeni vsi člani, da se skupno udeležijo pete sv. maše, ki bo darovana po namenu društva za dva pokojna člana vojaka, Frank Slana in August Musich. Člane prosimo, da se gotovo udeležijo in naj pridejo v šolske prostore ob 7:45 v nedeljo zjutraj 29. aprila. Niso to prve žrtve in skoraj bi lahko rekli da tudi niso zadnje, ker vojska se nadalje razvija in vsak dan zahteva novih žrtev. Izkažite svojo dobrosrčnost in pravi krščanski duh in udeležite se gotovo v polnem številu ter molite za duše pokojnih. Pokojni sobrat Frank Slana je bil izgubil življenje na Južnem Pacifiku, brat August Musich pa nekje na Nemškem. V imenu društva naj bo obema družinama izrečeno naše sočutje in resna žalost ob izgubi tako dobrih mladih fantov, ki sta vestno in pošteno služila svoji domovini. Dala sta svoje življenje za princip, pod katerim živimo mi tukaj v Ameriki, in mi ostali naj sedaj izkažemo njim priznanje in čast s tem, da se udeležimo sv. maše zanju na 29. aprila. Molite za oba ta vestna fanta in tudi da bi kmalu zavladal resni mir med vsemi narodi, in med vsemi ljudmi.

S sobratskim pozdravom,
tajnik.

—o—

SPOMIN POKOJNI MARIJANI BRANK

Eveleth, Minn.

Smrtna kosa je 10. aprila zvečer pokosila dobro znano Mrs. Brank iz Sparte. Bila je previdena s sv. zakramenti. Pogrebne obrede so opravili Rev. Father Schweiger na Gilbertu. Zapustila je deset otrok, moža Jerryja, brata Zupanca na Gilbertu, v Ohio nekje pri Clevelandu pa setro, katere mož Alojz Čebulj ali Ostankov iz Vokla pri Kranju je tudi umrl. Ni znano, ali je ta sestra še živa ali ne. Če je še živa in bo te vrstice brala, naj se zglasi.

Ti pa, draga Mana, ki te je neizprosna smrt pobrala in v temni grob položila, odkoder ni več rešitve, nam boš vedno ostala v najlepšem spominu. Utihnil je tvoj mili glas. Telo v tihem grobu ti počiva, duša plačilo večno v raju uživa. Na grobu ti bodo rožice cvetele, nad grobom pa ptičice pele. Počivaj mirno v svobodni zemlji ameriški.

Ostajam tvoja zvesta prijateljica do groba in se te bom spominjala v molitvi. Z Bogom, draga Marijana Brank!

Mary Culker.

—o—

DAROVI ZA BEGUNCE

Cleveland, O.

Od zadnjega poročila o nabranih prispevkih za slovenske begunce v Rimu so prispevali še sledeči: Mrs. Anna Ahačič iz Chicage je poslala $25; upravništvo Amerikanskega Slovenca je poslalo za Mrs. Agnes Korelc $5, Mr. Klučevšek $1.50 in Mr. John Lemšek iz Renton, Wash., $10; Rev. Pius Petrič iz New Yorka je poslal $8; Rev. Raphael, župnik v Willardu, je prinesel za Mr. Perovšek $2, Mr. Volanšek $5, Mr. Perušek $3 in Father Raphael $5; Angela Sampson iz McKinley, Minn., je poslala $5; Mrs. J. Logar iz Enumclaw, Wash., $10; Mr. Leon Mladič iz Chicage $5; po Rev. Slapšaku dvakrat po $2; neimenovana $10; Miss Mary Smrekar $5; Mrs. Ivana Potočnik $2; John Pintar, Mrs. K. Petrovič, Eveleth, Minn., $2; Mr. Anton Flajnik, Carry Ave., $10; Joež Grdina $5; Joseph Ray, Chesterton, Ind., $5.

Od tega je bilo poslano s prvo pošiljatvijo v Rim $128, kar je bilo všteto v svoto $1,300. Pri meni je sedaj na rokah za naslednjo pošiljatev še $49.50.

Zbiranje se nadaljuje, ker so slovenski begunci v Rimu še vedno potrebni pomoči. Darove lahko pošljete name kot blagajnika Zveze slovenskih župnij. Vsem darovalcem iskrena hvala.

Anton Grdina,
1053 E. 62 Street,
Cleveland 3, Ohio

—o—

APEL SLOVENCEM V CHICAGU IN OKOLICI

Chicago, Ill.

V zadnjih treh letih smo imeli v Chicagu že precej veselic, katerih dohodki so bili oddani na pristojna mesta za pomoč ubogim ljudem v Jugoslaviji. Večinoma so posamezne grupe prirejale zabave v ta namen.

Ker je sedaj pot deloma odprta za pošiljanje blaga v stari kraj, in ker se v skupnosti da več storiti, so se čikaške postojanke JPO-SS in SANS združile in sedaj skupno delujejo ter poskušajo nabrati kolikor največ mogoče za takojšnjo pomoč ubogim trpinom v starem kraju. V ta namen so tudi posvečeni vsi dohodki priredbe, katero te grupe pripravijo za čikaško občinstvo v nedeljo 29. aprila v American Bohemian dvorani, 1438 W. 18th Street. Prireditev se prične ob treh popoldne z primernim in lepim programom, zvečer bo pa plesna zabava, na kateri bo Ray Rodmanova orkestra poskrbela, da se bo lahko vsakdo pošteno naplesal po starokrajsko ali pa po amerikansko. Zabava bo za stare in mlade, dober prigrizek in pijača bo na razpolago, in odbor želi, da bi se vsi — stari in mladi — udeležili te priredbe. Čim več nas bo skupaj, boljše se bomo zabavali in večji bo uspeh za takojšnjo pomoč, katero ljudje v starem kraju tako krvavo potrebujejo.

Slovenci v Chicagu in okolici! Tukaj je apel na nas; klicani smo, da pomagamo vsak po svoji moči trpečim rojakom v starem kraju, da vsaj nekoliko omilimo njihove nadloge in trpljenje. Odzovimo se temu klicu vsi, udeležimo se priredbe v nedeljo 29. aprila v American Bohemian dvorani, ker s tem bomo pomogli položiti mali dar domu na oltar.

Naj še omenim, da za vzpodbudo k boljšemu uspehu te kampanje, je tvrdka Badgers Tool & Manufacturing Co. Inc., poslala ček za $500.00. Predsednik te tvrdke je naš dobro poznani rojak, Anton Konchan, kateri je izposloval to lepo vsoto. Vsa čast človeku, ki se zaveda, da trpečim rojakom je potrebna takojšnja pomoč.

Za pripravljalni odbor
Anton Trojar.

—o—

NOVICE IZ BIWABIKA IN DRUGO

Biwabik, Minn.

Iz Pacifika je prišel domov Frank Štajer. Več kot dve leti se je bojeval z Japonci in bil dvakrat ranjen. Prvič pred dobrim letom. Ko se je pozdravil, se je šel spet nazaj bojevat. In drugič ga je zadel šrapnel čez stegno, in zelo resno. Ko so ga pozdravili, so ga poslali domov za mesec dni. Kdo ima boljša zdravila kot ljubeča mati? Kje drugje najde otrok večjo uteho in ljubezen kakor pri ljubeči materi? Tako tudi korporal Frank; čeravno je prišel ob bergljah, se njegovo zdravje počasi boljša. Po enem mesecu počitnic ga bodo poslali zopet v bolnišnico. Upa, in vsi mu želimo, da se bo vrnil zdrav in brez bergelj.

Tako je prišel na počitnice iz Filipinskih otokov tudi Cpl. Louis Šerek, najmlajši sin izmed treh, ki se nahajajo v armadi. Lojze je služil Strica Sama že čez štiri leta. Bil je po več otokih tri leta in tri mesece. Zdaj je dobil tri tedne počitnic, da si malo odpočije po dolgem bojevanju. Kakšno veselje je bilo, ko sta se držala v objemu mati in sin, ve le tisti, ki vse to doživi. Lojze je zdrav in malo bolj suh, pa je toliko bolj utrjen in žilav. Bog Te varuj še za naprej, da se povrneš tako zdrav, ko bo vojna končana in bo spet napočil tako zaželjeni mir na zemlji. To Ti želimo vsi Biwabčani.

Te dni se malokdaj sliši ali bere kaj veselega. Skoraj vsa poročila so žalostna. Ne morem si kaj, da ne bi zapisala par vrstic v tolažbo Mrs. Peternel, o kateri smo pred kratkim brali, da je izgubila dva sina. Ona je iz Eveletha. (Ako se še spominjaš, Mrs. Peternel, sva bili skupaj na Evelethu v Ten Cents Store.) Kako je ona žalovala! "Kako hudo mi je," je rekla, "ker ta dva otroka, ki sem ju imela, so mi oba vzeli; ako ju izgubim, mi ni živeti!" Ko sem brala v Am. Slovencu, da ju je izgubila, sem kar oštrmela. Uboga mati! Veliko si darovala za blagor domovine. Kako Te čem tolažiti, ko nimam besed, da bi z njimi potolažila Tvoje ranjeno srce? Vedita, Mr. in Mrs. Peternel, da je moral imeti Bog posebne namene, ko Vama je vzel Vajina sinova. Naj bo to naše zemeljsko življenje še tako dolgo po letih, le vse prav hitro mine, in vsi bomo šli tja, kjer ni več ločitve, ne solza. Ko bosta Vidva zapustila ta svet, Vama bosta prišla Vajina sinova naproti in Vaju peljala na kraj, kjer ni več solza ne težav. Tako boste vsi zopet združeni na veke. Oprosti mi, blaga mati, samo enkrat sem Te videla in sem Te vzljubila. Potolaži naj Te Bog in žalostna mati Marija, ki je tudi dala svojega sina v smrt na križu.

Tudi našo hišo je Bog obiskal in nam poslal bolezen. Bilo je še 10. marca, ko je šel moj mož vesel in korajžen na delo, kjer je bil uposlen kot kovač dolgo vrsto let. Kdo bi bil pričakoval,

(Dalje na 5. strani)

DOGODKI med Slovenci po Ameriki

Rojak umrl

Pueblo, Colo. — Po dolgotrajni bolezni je preminul dobro poznani in spoštovani rojak in pionir naše naselbine Thomas Muhič, 1210 Taylor St. Naj mu sedaj lepše sonce sije in lepša zarja rumeni na rajskih livadah, preostalim pa moje iskreno sožalje. — J. S., zastopnik.

—

Poročilo iz Evrope

Chicago, Ill. — Vojaški kurat Rev. Leonard Bogolin je bil poslan v Evropo. Njegov naslov je zdaj Capt. Ch. Leonard E. Bogolin, 0535832, HQ 133rd BA GP, APO 408 care of PM New York, N. Y.

Njegov brat Henry (Hank) Bogolin je bil ranjen na evropski fronti in je v bolnišnici.

—

Poroke

V zakonski stan sta stopila te dni nani rojak John Tisel in Mrs. Mary Mavrin iz North Milwaukee; dalje R. Zawikowski in Betty Ann Brulc, ter Cherster Jakusz in Margaret Puhek; v soboto 7. aprla pa sta se poročila Pvt. Martin Gregorčič, sin družine Frank Gregorčič na 61 So. 6th St., in Tillie Mikecz.

—

Padel na bojišču

Milwaukee, Wis. — Družina Frank Udovich, na 828 W. Mineral St. v Milwaukee, je prejela žalostno vest, da je njih sin Corp. Frank Udovich ml., dne 27. marca padel na Luzonskem bojišču. Star je bil 22 let in preko morja že tri leta. Poleg staršev zapušča še dva brata, Pvt. Williama, ki je nekje v Nemčiji in Eddija, ki je doma.

—

Rojak umrl

Milwaukee, Wis. — Dne 17. aprila je na svojem domu 3400 North 13th St., umrl rojak Fr. Brenkuš v starosti 77 let. Bil je eden prvih slovenskih pionirjev v Milwaukee; pričel je v Ameriko pred 42 leti iz Mozirja v Savinjski dolini, ki je njegov rojstni kraj, ter se nastanil v Milwaukee, kjer je ves čas živel, največ v West Allisu, kjer se je pečal s trgovino z vinom. Žena mu je umrla pred 15 leti, in zadnje leto se je preselil iz West Allisa k svoji nečakinji Mrs. M. Bailey na omenjenem naslovu. Poleg nje zapušča še enega sina Louisa ter svakinjo v Port Washingtonu.

—

Naraščaj

Milwaukee, Wis. — Rojenice so se zglasile te dni pri družini Anton Blatnik, na 4537-A N. 28th St. ter ji pustile dravega sinčka, družini Henry C. Koc, na 2415 So. 11th St., pa hčerko.

—

Poroka

Girard, O. — Tukaj sta se poročila Anton Dobrovolec iz Avon Parka in Jennie Račič iz Girarda.

—

Padel v vojni

Denver, Colo. — Na zapadni fronti je 1. marca padel Sgt. Frank E. Težak, sin družine Joseph Težak, star 21 let. V armadi je bil od marca 1943 in preko morja od lanskega septembra. Zapušča starše in tri brate, dva pri vojakih.

—

Pogrešan v Nemčiji

Delmont, Pa. — Družina J. Fatur je bila uradno obveščena, da je v Nemčiji pogrešan njen sin S. Sgt. John Fatur, star 21 let. On je služil pri letalcih in je napravil 22 misij nad Nemčijo.

- Colorado je odnesla zmago -

REV. TRUNK NOVI MARŠAL; MR. FAJFAR, PODMARŠAL; MRS. KOGOVŠEK PODKRALJICA

Naša letošnja kampanja, ki je nosila ime "Victory" kampanja je zaključena. Kljub temu, da je med nami vse polno v tem vojnem času raznega drugega dela, so prijatelji "Amerikanskega Slovenca" veliko storili za svoj list tekom te kampanje. Pokazali so, da prvi in najstarejši slovenski list "Amerikanski Slovenec" jim je še vedno močno pri srcu in je pri njih visoko upoštevan. To je listu visoko priznanje od strani naroda, za katerega smo narodu prav prisrčno hvaležni.

Kakor vsako leto, da je kampanja bolj živahna smo imeli tudi letos volitve in sicer za maršala vseh naročnikov "Ame. Slovenca" in potem za prvega podmaršala in za tretjega podmaršala ali podkraljico. V tej živahni tekmi so zmagali trije in sicer:

Rev. J. M. Trunk iz Leadville, Colo., je bil izvoljen z veliko večino 721,415 glasovi in je s tem izvoljen za častnega maršala vseh naročnikov "Am. Slovenca". Novemu častnemu maršalu prav iskreno čestitamo k zmagi in izkazano mu zaupnico od strani naroda. Novi maršal č. g. Trunk ni neznana osebnost med nami. Že nad 20 let spretno suče pero med nami in je eden najbolj priznanih in plodovitih pisateljev med nami. Narod njegovo delo upošteva in čisla, zato mu je dal tudi zaupnico v teh volitvah.

Mr. Jožef Fajfar iz Chicage, Ill., je bil v teh volitvah izvoljen za prvega podmaršala, v pomoč staremu maršalu in je prejel 274,325 glasov. Tudi njemu kot dolgoletnemu zastopniku lista in njegovemu prijatelju iskrene čestitke k njegovi zmagi.

Tretjo mesto, ali mesto druge častne podkraljice pa je dosegla **Mrs. Mary Kogovšek** iz Pueblo, Colo. Prejela je tekom kampanje 130,300 glasov in s tem dosegla izvolitev druge častne podkraljice. Tudi Mrs. Kogovšek je navdušena prijateljica našega lista, za katerega je že veliko dobrega napravila tam na zapadu v gorati Coloradi.

Vsem trem iskrene čestitke v imenu lista in v imenu vseh naročnikov lista! Bog živi naše slavne zmagovalce!

Glavni zmagovalec častni maršal bo deležen glavne kampanjske nagrade: Častne diplome v pozlačenem okviru. Ostala dva pa dobita vsak častno diplomo v spomin zmage v letošnji kampanji.

Ostali agitatorji, ki so dobili listu tekom kampanje nove naročnike naj čimpreje prijavijo kaj želijo za nagrade, da se jm čimpreje iste naroči in postreže.

Končno še enkrat vsem, karkoli je kdo storil v tej kampanju za list Amer. Slovenec, kakor tudi vsem onim, ki so naročnino obnovili najprisrčnejša zahvala. Ostanite zvesti listu in širite ga naprej med svoje znance in prijatelje!

Zdaj pa še poglejmo, kako so zadnje čase agitirali in kako so kandidatje prejemali glasove:

Mr. Jožef Fajfar, Chicago, Ill., je dobil te dni glasove od: Mr. Johna Udovich, Sheboygan, Wis. 2,800 gl.; Mr. Anton Štrukel, La Salle, Ill. 2,400 gl.; Mr. Louis Srebernak, Detroit, Mich. 400 gl.; Mr. Joseph Paulin, Charleston, W. Va. 400 gl.; Mr. Steve Potočnik, Detroit, Mich. 400 gl.; Mrs. Johanna Mohar, Sheboygan, Wis. 2,800 gl.; Mr. Candid Grmek, So, Chicago, Ill., 1,350 gl.; Mr. Martin Golobič, Chicago, Ill., 1,350 gl.; Mr. John Denša, Chicago, Ill. 2,055 gl.; Mr. Tony Rudman, Cleveland, O. 800 gl.; Mr. Frank Rihteršič, Iron Mountain, Mich. 800 gl.; Mrs. Antonia Oratch, Ashland, Wis. 400 gl.; Rev. Jos. Verhunec, McKees Rocks, Pa. 800 gl.; Mr. Jos. Papesh, West Chicago, Ill. 400 gl.; Mrs. Jos. Piltaver, So. Chicago, Ill., 450 gl.; Mrs. Jos. Fajfar sam je dobil te dni 1 novo in 29 starih, kar mu da 35,600 gl. Skupaj to pot dobi **53,205 nadaljnih glasov.**

Rev. J. M. Trunk, Leadville, Colo. je dobil te dni glasove od: Mrs. Frank Ulcher, Gilbert, Minn. 4 nove in 10 starih, kar da 82,500 gl.; Mr. Math Tekavec, Cleveland, O. 400 gl.; Mr. Marko Simčič, McKees Rocks, Pa. 400 gl.; Mr. John Glivar, Salida, Colo. 400 gl.; Mr. Luka Kržišnik, Eveleth, Minn. 400 gl.; Mr. John Iller, Dearborn, Mich. 400 gl.; Mr. John Savoren, Denver, Colo. 800 gl.; Mrs. Ana Bernik, St. Cloud, Minn. 1 nova, 20,000 gl.; Mrs. Mary Prebelich, So. Range, Mich. 400 gl.; Mrs. Mary Thomas, Olyphant, Pa. 400 gl.; Mrs. Rozalija Kavčič, No. Chicago, Ill. 400 gl.; Mr. Frank Škerjanec, Lynden, Wash. 500 gl.; Mrs. Uršula Jerina, No. Chicago, Ill. 400 gl.; Mrs. Mary Mohorko, Milwaukee, Wis. 465 gl.; Mr. Frank Osredkar, Monticello, Iowa 400 gl.; Mr. Jos. Spiller, Pueblo, Colo. 39 starih, dar da 12,000 gl.; Mr. Jakob Resnik, Cleveland, O. 10 starih, kar da 4,200 gl.; Mrs. Margaret Poznich, Cleveland, O. 7 novih in 18 starih, kar da 137,200 gl.; Mrs. Justina Paul, Lorain, O. 1 novo in 2 stare, kar da 10,800 gl.; Mrs. Mary Polajnar, Oregon City, Oregon 1,200 gl.; Mr. Ludvik Perušek, Willard, Wis. 19 starih, kar da 7,600 gl.; Mrs. Jennie Okolish, Barberton, O. 2,400 gl.; Miss Mary Klun, Leadville, Colo. 3 nove in 12 starih, kar da 64,400 gl.; Mr. Matija Klučevšek, Johnstown, Pa. 800 gl.; Mr. John Kramarich, Joliet, Ill. 3 nove in 106 starih naročnin, kar da 92,400 gl.; Mr. Michael Kapsch, Colo. Springs, Colo. 2,050 gl.; Mrs. Ursula Ivšek, Rock Springs, Wyo. 13 starih, kar da 5,200; Mrs. Marie Floryan, West Allis, Wis. 2 nove in 43 starih, kar da 56,100 gl.; Mrs. Paulina Strnad, Fontana, Calif. 400 gl.; Mrs. Frank Suštaršič, Moon Run, Pa. 400 gl.; Mrs. Mary Erchull, Soudan, Minn. 1,800 gl.; Mr. Anton Anžlovar, Brooklyn, N. Y. 1 novo in 6 starih, kar da 22,400 gl.. Skupaj to pot dobi **539,615 nadaljnih glasov.**

Mr. Joseph J. Peshell, Ely, Minn. je dobil glasove od: Mr. Joseph Zaic, Hibbing, Minn. 400 gl.; Mrs. Frances Udovich, Greaney, Minn. 2,800 gl.; Mr. John Strah, Eveleth, Minn. 3,200 gl.; Mrs. E. Smolich, Aurora, Minn. 1 novo in 1 staro 10,200 gl.; Mr. John Skul, Ely, Minn. 400 gl.; Mr. Joe Sterbentz, Nashwauk, Minn. 400 gl.; Mr. Joseph Labernik, Iron, Minn. 400 gl.; Mr. Joseph J. Peshell sam je poslal 1 novo in 12 starih, kar da 31,700 gl.; Mr. John Otrin, Ely, Minn. 1,600 gl.; Mrs. Antonia Nemgar, Eveleth, Minn. 1 novo in 7 starih, kar da 22,200 gl.; Mr. Frank Laurich, Chisholm, Minn. 2,600 gl. Skupaj to pot dobi **79,900 nadaljnih glasov.**

Mrs. Mary Kogovšek, Pueblo, Colo., je prejela od: Mrs. Martin Težak, Crested Butte, Colo. 400 gl.; Mr. Konštantin Podlesnik, Kemmerer, Wyo. 1 novo in 6 starih, kar da 22,400 gl.; Mrs. Mary Kotze, Walkerville, Mont. 2 nove in 7 starih, kar da 32,600 gl.; Mrs. Barbara Kolbezen, San Francisco, Calif. 400 gl.; Mrs. Agnes Stepanich, Cheryvalle, Kans. 400 gl.; Mrs. Mary Dolmovich, Chicago, Ill., nova naročnina, ki da 22,500 gl. Skupaj to pot dobi **78,700 nadaljnih glasov.**

Mr. Frank Urajnar, Indianapolis, Ind. je poslal te zadnje dni še 9 starih naročnin, kar mu da **3,600 nadaljnih glasov.**

Kandidatje se nahajajo ob zaključku kampanje v sledečih pozicijah:

REV. J. M. TRUNK, Leadville, Colo.	721.415	glasov
MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill.	274.325	"
MRS. MARY KOGOVŠEK, Pueblo, Colo.	130.300	"
MR. JOSEPH J. PESHELL, Ely, Minn.	126.800	"
MR. FRANK URAJNAR, Indianapolis, Ind.	69.600	"

NAŠI ZMAGOVALCI V LETOŠNJI "VICTORY" KAMPANJI

MR. JOŽEF FAJFAR

je dosegel v letošnji "Victory" kampanji drugo mesto in je izvoljen za prvega podmaršala vseh naročnikov "Amerikanskega Slovenca".

Tekom kampanje je dobil 274,-325 glasov.

REV. J. M. TRUNK

je v letošnji kampanji izvoljen za prvega častnega maršala vseh naročnikov "Am. Slovenca" in dosegel prvo mesto.

V kampanji je dobil 721,415 glasov.

MRS. MARY KOGOVŠEK

je dosegla tretje mesto v kampanji in je izvoljena za drugo častno podkraljico.

V kampanji je dobila 130,300 glasov.

POSLEDICE NEMŠKEGA BARBARSTVA

Krvava tragedija, skozi katero gre Evropa zadnjih šest let, se bliža svojemu koncu. Za seboj bo pustila ta tragedija najžalostnejšo sliko človeške propalosti, ki je prinesla svetu grozno vsestransko uničenje pod masko človeškega umskega in znanstvenega napredka. Nemški umski in kulturni napredek se je vsestransko bohotno razvijal. Nemška tehnika je dosegala čudeže. Toda za kaj? Ali je ta napredek bil uporabljen za dobrobit človeštva na zemlji? V gotovih ozirih da, v splošnem pa so ga Nemci uporabljali za svojo sebičnost, da bi dvignili sebe nad druge, druge zasužnili in uničili. Pri tem so satansko uporabljali vse, vedo, znanost, tehniko in vse kar se je uporabiti dalo. Nobeno sredstvo jim ni bilo prenizkotno, nobeno prebarbarsko.

Odličen holandski medicinec, ki se je bavil že pred vojno več let z dušeslovnimi boleznimi, je obiskal več krajev v Franciji, Belgiji in zdaj že osvobojene kraje Holandije in je pred kratkim objavil pregled dušeslovnega stanja med prebivalstvi dežel, ki so bile pod nemško okupacijo. O tem pravi, da so neusmiljeni Nemci toliko zagrešili proti človeštvu, da se bo to poznalo na več generacijah v bodočnosti. Pravi: Naziji so ljudstvom vtepli v kri in mozeg neki strah pred večnim zasledovanjem in zalezovanjem. Tista plahost, tista nezaupnost, da so vedno opazovani in zasledovani, se jih še vedno drži in se je ne bodo nikoli iznebili. Tudi na potomce bo šlo to deloma več ali manj in zato se bo ta vpliv poznal na več generacijah. Ta strah je uničil pri inteligentnih ljudeh vsako inicijativo, zato ne bo opaziti več let, najbrže več desetletij, nobene želje po kakem širšem napredku. Vse to bodo posledice nazijskega barbarstva. Naziji niso škodovali samo tistim, ki so jih zdaj dosegli, marveč še celi vrsti poznejših rodov.

To izjavo je napisal mož, ki se bavi že dolgo let z raziskovanji dušeslovnih bolezni. Ni zapisal tega svojega mnenja kar tja v dan. Na podlagi opazovanj je to naredil.

Polagoma odpor demokratičnih narodov v svetu ugonablja nemški barbarizem. Bolj in bolj ga potiska v kot, kjer bo ugonobljen in se bo moral podati, če hoče ali noče, ali pa bo uničen. Zadnja dejanja te najbolj krvave drame v človeški zgodovini se odigravajo na poljanah Evrope. Krivci in zločinci bodo kmalu poklicani pred sodni stol. Kako jih bodo sodili?

Kot kristjani kajpada ne moremo klicati na nje maščevanja. Odpuščanje je največja krščanska čednost. Ampak nikjer ni zapisano, da bi ne smeli poskrbeti za bodočnost, da v tej ne bo takega ponavljanja, kar se je pri Nemcih ponovilo po prvi svetovni vojni. Stroga določba je tudi zapisana, da je treba vsako krivico na svetu popraviti. Ako si tega svet ne bo znal zagotoviti za bodočnost, potem se bodo slične tragedije ponavljale na vsakih par let. Komaj bodo vzrastli novi rodovi, pa bodo prišla zopet nova klanja, ki bo vsako strašnejše od prejšnega. In kolikor bolj bo napredovala tehnika v svojih odkritjih in iznajdbah, toliko večja nevarnost bo tudi za najoddaljenejše kraje in dežele. Noben prostor pod soncem ne bo varen v bodočnosti pred napadi. Zato bo človeštvo moralo zaščititi tudi znanost, vedo in tehniko, da je ne bo človeška hudobnost uporabljala za svoje zlobne načrte, kakor jo je doslej. Ako do tega ne pride, potem bo ves človeški napredek človeštvu samemu bolj v pogubo in škodo, kakor pa v korist.

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

NASLIKANA VAS

Kamuflaža vsake vrste igra v sedanji vojni veliko vlogo. Komando čete se našemijo in namažejo, da jih ni mogoče ločiti od dreves in grmovja, ali pa od skal in peska — kjer koli pač so. Vojne ladje so poslikane tako, da jih že iz majhne daljave ni mogoče razločiti od morskih valov. Tudi bojna letala so tako poslikana navrh, da jih kako drugo letalo, ki leti nad njimi, ne more razločiti od pokrajine spodaj. Nemci se poslužujejo kamuflaže v posebno velikem obsegu. Iz zraka se vidijo v Nemčiji gotova poslopja, gotove znane tovarne. V resnici je vse to naslikano na ogromno mrežo, ki je razpeta nad vodo ali nad parkom. Prava poslopja so tam zraven, pa so tudi pokrita s kamuflažno mrežo, na kateri je naslikana morda reka ali pa gozd. Tako naj bi zavezniški letalci izmetali svoje bombe tam, kjer ne bi napravile nobene škode. V gozdovih blizu mesta Gladbeck je 35. infantrajska divizija pred kratkim našla celo naslikano vas, napravljeno, kot bi bile hiše napol podrte vsled bombardiranja in bi ravno gorele. To naj bi zmotilo zavezniške letalce nad Porurjem, da ne bi mogli prav vedeti, kje so. Ponoči taka kamuflaža res lahko preslepi, vsaj za nekaj časa, vendar vse te zvijače Nemcem nazadnje le nič ne pomagajo.

—o—

POROTA SE IZJAVILA, DA CHAPLIN JE OČE

Hollywood, Calif. — Porota, ki je bila imenovana že pred meseci za Chaplinov slučaj, ali je on oče ali ne od otroka, ki ga je rodila Joan Barry lansko leto, je v torek odglasovala z 11 glasovi proti 1, da Chaplin je oče otroka. Kako bodo s zadevo ravnali naprej ni še znano. Če sodišče izrek potrdi, potem bo Chaplin odgovoren za Barrynega otroka.

—o—

FORD BO JENJAL Z IZDELOVANJEM BOMBNIKOV

Willow Run, Mich. — Vodstvo armadnih zračnih sil objavlja, da bodo Fordove tvornice jenjale z proizvodnjo B-24 bombnikov meseca avgusta. Ako pride do tega, kakor objavljeno, pravijo, da bo do 100,000 delavcev po deželi, ki so izdelovali razne kose za te bombnike prizadetih in bodo lahko zaposleni za druga dela.

—o—

HUDI BOJI NA OKINAWA

Otok Guam. — Ameriške čete, ki pritiskajo proti jugu na Okinawi, so naletele na silovit odpor. Japonci so zakopani na strminah v skrivališča, kar jim daje vse priložnosti za odpore. Kakor drugje preje, bo tudi tu v okolici glavnega mesta Naha treba skrajnih naporov, predno bo pokrajina očiščena sovražnika.

—o—

ZAVEZNIKI BOMBARDIRAJO MONAKOVO IN DRUGA MESTA

London, Anglija. — Več, kakor 350 letečih ameriških trdnjav že šesti dan stalno bombardira bavarska mesta v Južni Nemčiji. Najbolj občutno so v petek in soboto bombardirali mesto Monakovo, ki je zdaj še edino večje važno železniško križišče v Nemčiji. Mesto je hudo poškodovano in prizadeto.

TRUMAN SE LAHKO SMEJI

Iz Washingtona so poročali pred nekaj dnevi, da bi se predsednik Truman zdaj prav lahko smejal, ko bi se hotel, na račun generala Marshalla, poglavarja armadnega štaba. Predsednikov vojaški pomočnik, polkovnik Harry H. Vaughn, je namreč povedal časniškim poročevalcem, da je Mr. Truman pred par leti skušal priti nazaj v armado, pa ga je Marshall zavrnil, češ da je to vojna za fante in da ne potrebujemo nobenih "starih kozlov" kakor Mr. Truman. Tedaj je Mr. Truman odvrnil Marshallu, da ni starejši kakor on sam. Marshall je to priznal, pripomnil pa je, da je on general, Mr. Truman pa bi bil samo polkovnik.

Danes je Mr. Truman Marshallov vrhovni poveljnik. Hoče pa, naj general kar ostane na svojem mestu.

—o—

ZAKAJ PARIZ ŠE STOJI

Danes bi bil ves Pariz v razvalinah, oziroma dobesedno razblinjen v prah, če bi bilo vse šlo po nazijskih načrtih. Naziji so namreč dali položiti v pariške vodne kanale na tisoče min, zraven so pa napravili neko pomoto, prav značilno za nazije. O vsem tem poroča James W. Walsh, ki vodi urad French Press and Information Service na Wacker Drive v Chicagi. Nemci nikakor niso namenoma prizanesli Parizu. Kako je v resnici bilo, je Walshu te dni povedala neka mlada Francozinja, ki je bila takrat v Parizu in je bila kapitanka pri francoskih notranjih četah.

Nemci niso hoteli, da bi se njihovim lastnim ljudem kaj pripetilo, zato so se pri polaganju min posluževali francoskih delavcev. Ti so pa sproti sporočili za vsako mino, kje je bila postavljena, francoski podtalni organizaciji. Prvi dan, ko so se Francozi Nemcem uprli, je šlo 500 mož in žensk na delo in so porezali vse električne žice, ki so bile napeljane do min. Ko bi ne bili napraviil tega, bi danes Pariza sploh ne bilo več.

—o—

SVEŽA HRANA CELO LETO

Po vojni se ameriškim gospodinjam sploh ne bo treba ozirati več na razne letne čase, ko bodo premišljevale, kaj bi pripravile za na mizo. Vsake vrste sadje in zelenjava bo na razpolago celo leto, ker bodo vse to z aeroplani razvozili čez noč na vse kraje, takoj ko bo zraslo in dozorelo po vrtovih v katerem koli kraju. Čez noč nam bodo pripeljali svеže solate in podobnih stvari celih 2,000 milj daleč ali pa še dalj. To bo posebno važno za razpečanje jagod vseh vrst, morskih živil, solate, paradižnikov, asparagusa, svežih fig, črešenj in marelic. Razne zračne linije že zdaj delajo tozadevne poskusne polete.

—o—

OGLAŠAJTE V "AMER. SLOVENCU"!

"THREE O'CLOCK . . . AND I HAVEN'T SLEPT A WINK"

WAKEFUL NIGHTS—how the time drags! Minutes seem like hours, we worry over things done and left undone. After such a night, we get up in the morning more tired than when we went to bed. Nervous Tension causes many a wakeful night and wakeful nights are likely to cause Nervous Tension. Next time you feel Nervous and Keyed Up or begin to toss, tumble and worry after you get to bed—try

DR. MILES NERVINE

(Liquid or Effervescent Tablets)

DR. MILES NERVINE helps to ease Nervous Tension—to permit refreshing sleep. When you are Keyed Up, Cranky, Fidgety, Wakeful, take Dr. Miles Nervine. Try it for Nervous Headache and Nervous Indigestion.

Get Dr. Miles Nervine at your drug store. Effervescent Tablets, Large Package 75¢, Small Package 35¢; Liquid, Large Bottle $1.00, Small Bottle 25¢, both equally effective as a sedative, both guaranteed to satisfy or your money back. Read directions and use only as directed.

DR. MILES NERVINE

PABERKI IZ RUSKE ZGODOVINE

Kot vsi Slovani so bili tudi Rusi razdeljeni v številna plemena in rodove; najznatnejši: **Sloveni** ob Ilmenskem jezeru, **Poljani** okoli Kijeva, **Derevljani** v Voliniji, **Kriviči** ob izviru Drine in Dnjepra in dr.

Ker niso imeli nikake skupne vrhovne vlade in so živeli med seboj v vednih sporih, so si jih podvrgli njihovi sosedje, na jugozapadu **Kazari,** na severozapadu pa **Normani** iz Skandinavije, katere so imenovali **Variage.**

Leta **862** so najeli prebivalci **Novgoroda** (ob Ilmenskem jezeru) normanskega vojskovodjo **Rurika,** da jih brani pred tujimi navali. On pa se je polastil vlade in postal ustanovitelj **ruske države** (ime). — Njegovi nasledniki so si pridobivali vedno več ozemlja; tako si je njegov naslednik **Oleg** (leta **882**) pridobil smolensko in kijevsko oblast in preložil prestolnico v Kijev. — **Igir,** sin Rurikov in naslednik Olegov, se je vojeval z Bizantinci in sklepal z Grki trgovske zveze; ubili so ga Derevljani, ko je pobiral davek; zavladala je vdova **Olga** za svojega nedoraslega sina **Svjatoslava,** ki je leta **972** padel v borbi s Pečenegi.

Rusi in mongolska država

Po Svjatoslavovi smrti so se borili njegovi trije sinovi za oblast, dokler ni **Vladimir (980-1015)** odstranil svojih bratov in zavladal sam. Poljakom je vzel Rdečo Rusijo in prisilil litvanska, letska in finska plemena ob Baltioku, da so mu plačevala davek.

Leta **988** se je oženil z **bizantinsko cesarično Ano,** sprejel krščanstvo in razširjal grško veroizpoved med Ruse in jih s tem združil v en narod s posebno narodno cerkvijo. — Po njegovi smrti je po dolgotrajnih bratskih bojih za prestol slednjič dobil vso oblast **Jaroslav Modri, (1019 — 1054),** ki je uredil rusko cerkev, ustanavljal škofije in gradil cerkve (na pr. v Kijevu cerkev sv. Sofije). Izdal je zakonik **"Ruskaja Pravda".** — Tudi v borbi s sosedi je imel uspehe; odločilno je porazil Pečenege, vzel Poljakom zopet Rdečo Rusijo, ki so jo ti zavzeli med ruskimi borbami za prestol, in osvojil mnogo finskih pokrajin. — Imel je zveze z vsemi evropskimi dvori, kjer je užival velik ugled. — Pred smrtjo je razdelil državo med svoje štiri sinove in določil, da bodi **veliki knez vedno** najstarejši, ki naj stoluje v **Kijevu (senioratsko nasledstvo).** To določilo je povzročilo stoletne boje v ruski državi. Izmed pomembnejših knezov je bil **Vladimir Monomah (1113 — 1125),** ki je pridobil ostale kneze, da so ga priznali za velikega kneza in da se niso bojevali med seboj. Zmagovito se je bojeval s Polovci, Pečenegi in raznimi mongolskimi plemeni. — Ustanovil je mesto **Vladimir** ob reki Kljazmi. Napisal je svojim sinovom pred smrtjo "Poučenje."

Leta **1116** je umrl v pečerskem samostanu v Kijevu menih **Nestor** ki je napisal najstarejšo rusko zgodovino: — **"Pervonačalnaja lepotipis."**

Po Vladimirovi smrti je začel Kijev propadati. Na njegovo mesto se je pričela dvigati **suzdalska kneževina** med gornjo Volgo in Oko, kjer je vladal najmlajši Vladimirov sin, **Jurij Dolgoroki.**

Leta **1169** je njegov sin in naslednik **Andrej Bogoljubski** zavzel **Kijev** sam, ga oplenil in si privzel naslov velikega kneza, kot prestolnico pa si je izbral suzdalsko mesto Vladimir. — Andrej je vladal strogo in brezobzirno; je prvi ruski **samodržec.** Ozlovoljeni velikaši so ga ubili. — Vendar je Suzdal ostal središče Rusije še dalje.

Poleg Suzdala se je dvignila do večjega ugleda na ruskem jugozapadu (v tako zvani Rdeči Rusiji) kneževina **Halič,** v kateri je vladal proti koncu 12. staletja knez **Roman** iz Vladimira, ki je zatrl odpor velikašev in zavrnil napade sosedov. — Tedaj je dobila dežela ime **Galicija** in **Vladimirija.**

L. **1205 — 1264** je vladal njegov sin **Danilo,** ki je moral priznati mongolsko nadoblast, po odhodu Mongolov pa je **(1253) sprejel od papeža Inocenta IV. karjevsko krono,** s čimer se je Galicija ločila od ostale Rusije, dokler se ji ni v 14. stoletju zopet pridružila.

Ko je bila Rusija najbolj razrvana, so pridrli iz Azije **Mongoli,** katere je združil mongolski kagan **Temudžin.**

Leta **1224.** so ob rečici Kalki ki se izliva v Azovsko morje, **porazili Ruse** in preplavili južno Rusijo do Kijeva, nakar so se vrnili v Azijo.

L. **1237** je Temudžinov vnuk **Batu** udaril vnovič na Rusijo, uničil po vrsti vse ruske kneževine (razen Novgoroda), l. **1240 zavzel Kijev** in ga razrušil, drevil dalje na zapad, opustošil južno Poljsko, Moravsko, Ogrsko in Hrvatsko, nakar se je vrnil čez severno Srbijo in Bolgarsko na vzhod in osnoval veliko državo **Kipčak** (Kapčak) ali **Zlata horda** s prestolnico v Saraju ob Volgi. Država Kipčak je segala od Urala do spodnje Donave. — Kmalu nato so osvojili Mongoli Iransko višavje, Armenijo, Mezopotamijo in l. **1258 uničili bagdadski kalifat** in z njim arabsko islamsko kulturo v predniji Aziji. — Medtem so osvajali Mongoli tudi na vzhodu in zavzeli **Kitajsko in Tibet** (do 1280).

Velika mongolska država je torej segala od Tihega oceana do Sirije in Donave in imela sprva svojo prestolnico v **Karakorumu** v Mongoliji, malo pozneje pa v **Pekongu (kan Kubilaj 1259 — 1294).** — Pod okriljem te velike države so ohranile ruske kneževine, ki so se morale vse razen Novgoroda ukloniti Mongolom, svojo notranjo neodvisnost in svoje kneze; plačevati so morale samo težke davke in pošiljati Mongolom v potrebi pomožne čete. 240 let je trajalo mongolsko gospodstvo nad Rusi, kar je na eni strani slabo vplivalo na ruski narod, na drugi strani mu je pa pripomoglo do zedinjenja, ko so moskovski knezi prevzeli v zakup pobiranje davkov.

V času tatarske nadvlade so Poljaki večkrat zavzeli in gospodovali skoro čez celo Ukrajino in tudi čez Belorusijo.

Ivan Kalita (1328 — 1341) je postal "veliki knez;" dobil je od mongolskega kana pravico, pobirati davek po vsej Rusiji. Moskva je postala politično in tudi duševno središče Rusije, ker je prenesel v tem času iz Vladimira tja tudi **ruski metropolit Peter** svoj sedež. Ivan je zgradil v Moskvi mnogo cerkva in grad Kremlj. Njegov vnuk **Dimitrij Ivanovič Donski (1363 — 1389)** je obnovil vrhovno oblast nad ruskimi knezi; uredil je v svoji rodovini **nasledstvo po primogenituri.** Skušal se je osvoboditi mongolskega jarma, l. **1380** je porazil kana Zlate horde Mamaja **na Kulikovem polju ob Donu (prva ruska zmaga),** toda ta zmaga ni imela trajnega uspeha; že čez dve leti je moral Dimitrij zopet plačevati Mongolom davek. — Kmalu po smrti Dimitrija je pretrpela Rusija napade **Tamerlana** (Timurlenka), ki je še enkrat zedinil vso mongolsko državo.

Popolnoma je osvobodil Rusijo mongolskega jarma šele **Ivan III. Vasiljevič (1462 — 1505),** ki je združil večino ruruske zemlje s svojo kneževino. Ker je bila razpadla medtem Zlata horda v tri kanate (kazanski, krimski in Zlata horda), je **l. 1480** Ivan **odrekel plačevanje davka** in pokoršči no. Zlata horda je skušala podvreči, toda brez uspeha, od te borbe dalje je bila Rusija svobodna. Ivan si je skušal priboriti na severu dohod do morja; toda l. **1502** ga je nemški viteški red **porazil pri Pskovu;** pač pa je pridobil Ivan vse ozemlje med **Desno** in **Soso,** ki ga je bila nekoč osvojila Litva. Hotel je zediniti vse Ruse ("gospodar vseh Rusov"). — Poročil se je z **Zofijo,** nečakinjo zadnjega bizantinskega cesarja Konstantina XI., po čigar padcu se je imel za njegovega naslednika (združil je tudi bizantinski in ruski grb) tako v vladarskih poslih kot v cerkvenem oziru. — Pod vplivom svoje žene in njenega grškega spremstva je uvedel mnogo bizantinskih naprav in prevladala so bizantinska naziranja nad normanskimi in slovanskimi, zlasti v pravu (Ivanov zakonik iz l. 1497), v literaturi in v umetnosti (stavbarstvu).

—o—

DRAGOCENI TOVOR

Vse mogoče stvari morajo sedaj prevažati z letali, precej nenavaden tovor pa je nosilo letalo, ki je pred kratkim preneslo 26 otročičkov, med katerimi ni bil nobeden star več kot pet mesecev, iz mesta Quebec pa v Chicoutini. Napravili so jim posebne posteljice tako, da se je vsaka ravno prilegala v posamezen sedež na aeroplanu. Te posteljice so imele tri krove, tako da je bilo v vsaki prostora za tri malčke, eden vrh drugega. Mladi potniki so bile sirote nekega sirotišča v Quebecu.

—o—

VEČ GASOLINA PO ZMAGI V EVROPI

Kakor hitro bo konec vojne v Nemčiji, bomo dobili več gasolina, morda dvakrat toliko kot sedaj. Tako je rekel tajnik Ickes. "Vemo, da bomo potrebovali za vojno tudi za naprej ravno toliko visoko-oktanskega gasolina, kakor smo ga potrebovali do zdaj, če ne več. Ne bo pa treba toliko avtomobilskega gasolina za vojno na Pacifiku, kakor ga je bilo treba v Evropi," je nadaljeval notranji tajnik. "Je pa treba računati s tolikim številom možnosti, ker se vse mogoče še lahko pripeti, da ne moremo z gotovostjo vedeti, ravno koliko več gasolina bomo lahko dobili doma. Kolikor manj ga bo treba v Evropi, toliko več ga bomo imeli doma.

—o—

ZAVEDEN NARODNJAK

Med Hrvati v Waukeganu in North Chicagi, Ill., ki sodelujejo z Jugoslovanskim vojnim reliefom je posebno odličen Mr. Frank Ferpich iz 1104 Adams St., North Chicago, Ill., ki ga predstavlja ta slika. Veliko je pomagal pri tem delu in je obenem z drugimi Hrvati znatno prispeval, da vlada med Slovenci in Hrvati v teh dveh mestih tako velika vzajemnost.

—o—

POMAGAJTE AMERIKI DO ZMAGE! KUPUJTE ZVEZNE VOJNE BONDE!

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

29. **Nedelja — 4. po Veliki noči**
30. Ponedeljek — Katarina Sijenska

MAJ, 1945

1. Torek — Filip in Jakob
2. Sreda — Atanazij
3. Četrtek — Najdba sv. Križa
4. Petek — Florijan, mučenec
5. Sobota — Pij V.

ČETRTA NEDELJA PO VELIKI NOČI

"Ostanite v isti hiši, ne hodite od hiše do hiše" (Luka, 10, 7).

Apostol opominja v berilu: "Da bi bila vaša srca med spremenljivimi zadevami sveta . . . ustaljena tam, kjer je pravo veselje". Besede tega opomina se lepo skladajo z opominom Zveličarjevim, ki zahteva neko stanovitnost celo v zunanjih posvetnih zadevah. "Ostanite v isti hiši . . . ne hodite od hiše do hiše". Vsakdanja izkušnja uči, da dosežejo uspehe le tisti, kateri se trdno in trajno držijo svojega 'žaba", ostanejo, če le mogoče na enem kraju in ne dirjajo vse življenje za delom od kraja do kraja, ako res razmere k temu ne silijo. Ob prilikah izrednih razmer poseže celo država pogostoma vmes in ne dovoli neprestanega izpreminjanja, omeji toraj vsaj začasno osebno svobodo. Delo more biti uspešno le, kadar je stalno. Človeška narava je taka, da gola izprememba zunanjih zadev ne nudita uspehov, ako se človek sam ne izpremeni. Kdor vedno izpreminja, do ničesar ne pride.

Tudi kristjan stoji pod vplivom zunanjih in časnih razmer. Stalnost vpliva tudi na stalnost notranjih zadev in duhovnega življenja. In če res razmere silijo do izprememb, ne smejo zrušiti duhovne stavbe. Da doseže večno življenje, na to morajo meriti vsa krščanska stremljenja, vsi nameni, v prvi vrsti molitev brez prenehanja. To je glavno, ker bo stalno, in pri nestalnosti življenja mora to stalno ostati. Vsaka tudi potrebna izprememba v zunanjem življenju je samole slučajna, in bo le slučajna, ako je stalnost pri dosegi glavnega namena. To je pomen opomina: "Ostanite v isti hiši . . . ne dirjajte od hiše do hiše."

Sv. Monika, mati Avguštinova, je vzgled ne le materam, vsakemu mora biti vzgled. Do 15 let je bila stalna pri molitvi, da spravi sina od zmote do resnice, ni odnehala, ni popustila . . . in uspela je, Avguštin je prišel na pravo pot in postal eden največjih svetnikov cerkve. Izprememba ne osrečuje, veselje mora biti stalno, večno.

—o—

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi bero novičc iz vaše naselbine. Poročajte novice in dogodke v "Am. Slovencu".

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim in potrtim srcem naznanjamo vsem našim sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsej javnosti, da je nam dne 23. marca 1945 za vedno zatisnila oči, previdena s sv. zakramenti, naša dobra mati in stara mati

Margaret Petrovčič

(rojena MERLAK)

Pokojnica je bila rojena v Borovnici na Notranjskem, odkjer je prišla pred blizu petinpetdesetimi leti v Ameriko. Bivala je vas čas tu v Chicago, Ill. do svoje smrti.

V imenu pokojnice in vseh nas objavljamo to naznanilo in zahvalo ter se želimo z njo zahvaliti najprej vsem našim blagim čč. gg. duhovnikom, najprvo č. g. župniku P. Edwardu Gabrenju, za tem čč. gg. pomožnim župnikom P. Andreju Svete in P. Jeromu Selaku, kakor tudi bivšemu pomožnemu župniku č. g. sedaj vojaški kurat Cpt. Leonard Bogolinu, za vse obiske, ki so jih napravili pri pokojni za časa njene bolezni, kakor tudi za vsa tolažila ob njeni zadnji uri ter podelitev sv. popotnice in na to za lepe opravljene pogrebne obrede ob njenem pogrebu. Iskrena hvala tudi č. g. župniku P. Aleksandru Urankarju iz So. Chicage za obiske.

Za tem želimo izraziti prav prisrčno zahvalo Mrs. Mary Koporc, Mrs. Mary Krapenc, Miss Mary Nartnik in vsej Miller-Merlakovi družini, ko so prihajali za časa bolezni k pokojni streči in pomagati, kakor tudi ob času njenih zadnjih ur.

Najlepša hvala vsem številnim prijateljem in znancem iz Waukegana in Chicage, ki so pokojno obiskovali v bolezni in ob času, ko je ležala na mrtvaškem odru.

Dalje iskrena hvala vsem društvom, kot društvu Marija Pomagaj, štev. 78 KSKJ, društvo sv. Neže, štev. 826 R. K. Boršt., Družbi sv. Mohorja, Maternemu društvu in Tretjemu redu, za sv. maše, vence in cvetlice.

Posebno želimo zahvaliti še vse one, ki so za pokojno naročili toliko sv. maš, kar je pokojna gotovo najbolj vesela in ji najbolj koristi.

Zahvala vsem tudi za poklonjene cvetlice in vence pokojni na krsto, kakor tudi vsem za vse obiske v bolezni in ob času, ko je ležala na mrtvaškem odru. Navedli bi imena vseh, ali preveč jih je in ni bilo nam moči se vseh zapomniti. In da bi koga ne izpustili, zato imen ne navajamo, ampak naj ponovimo še enkrat vsem, kar koli je kdo storil za pokojno, v času njene bolezni, ali ob njeni smrti in pogrebu: prav iskreno in prisrčno zahvalo! To naj velja vsem in za vse.

Končno naj zahvalimo tudi našega slovenskega pogrebnika Mr. Louisa Žefrana, za tako lepo urejen in oskrbljen pogreb.

Od Tebe draga mati in stara mati, od katere smo se že poslovili ob grobu, naj se tu še enkrat javno poslovimo, želeč Ti božjega počitka in miru pri Bogu v nebesih. Z Bogom in spavaj v miru, dokler se ne snidemo gori nad zvezdami pri Bogu!

Žalujoči ostali:

JOHN PETROVČIČ, sin; SOPHIE PETROVČIČ, sinaha; MARGARET, FRANCES in ANNAMAY, vnukinje.

Chicago, Illinois, 23. aprila 1945.

ŽENSKE

Delo pri mizi in v kuhinji
podnevi ali ponoči
delni ali celi čas

Uniforme in hrano dobite brezplačno.
Dobri delovni pogoji — od WLB potrjena
Lestvica za plače in napredovanje

DANLY
MACHINE SPECIALTIES, INC.
2100 SO. 52nd AVENUE, CICERO, ILLINOIS
Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1925 So. 52nd Avenue
8 A. M. do 6 P. M.

DR. FRANK T. GRILL
ZDRAVNIK in KIRURG
Stanuje in ordinira na:
1858 W. Cermak Rd., -:- Chicago, Illinois
od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.
Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGI

LOUIS J. ZEFRAN
1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611
NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.
Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in šenitovanja.—Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno.—CENE ZMERNE.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Severne Amerike **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Častni predsednik: GEORGE STONICH, 403 Mason Ave., Joliet, Ill.
Predsednik: FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpredsednik: STEVE J. KOSAR, 6951 W. Oakdale Ave., Chicago 34, Illinois.
2. podpredsednik: KATHRINE BAYUK, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime Street, Joliet, Illinois
Zapisnikar: JOHN NEMANICH, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: JOSEPH KLEPEC, 903 Woodruf Rd., Joliet, Ill.
Duh. vodja: REV. MATTHEW KEBE, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., North Chicago, Illinois
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
MARY KOVAČIČ, 2456 So. Avers Ave., Chicago, Ill.
JOHN DENŠA, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega odseka: GABRIEL DRASLER, 519 — 10th St., Waukegan, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIKANSKI SLOVENEC, 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1944 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnin, poškodbin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrt milijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani(cami) za odrasli oddelek. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za $250.00, $500.00 ali $1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katera se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom(icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 124.46% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pismeno ali ustmeno na gl. tajnika: **FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.**

IZ URADA GL. TAJNIKA DSD

Bolniška podpora se je izplačala sledečim članom in članicam:

Dr. št.	Ime	Marec, 1945
1	Joseph Jerman	$ 6.50
	Anton Liberscher	50.00
	Jacob Terlep	20.00
	Cecilia Riffel	20.00
	Frank Terlep	38.00
3	Frances Trdin, pol.	14.00
5	Frances Hren	30.00
8	Michael Smajd	25.00
11	Math Sutej	24.00
	Agnes Widina	29.00
12	Ursula Ambrose	30.00
13	Andrew Glavach	10.00
17	Cecilija Blecich	20.00
19	Anna Rilovich	47.00
	Skupaj	$363.50

Izplačali za operacije:

4	Victor W. Krall, Cert. 6138	$ 75.00
13	Clara Foys, Cert. 5173	100.00
	Skupaj	$175.00

Za D. S. D. FRANK J. WEDIC, glavni tajnik.

KONFERENCA AMERIŠKIH REPUBLIK

Med - ameriška konferenca, ki se je vršila pred kratkim v zgodovinskem gradu Chapultepec, v Mexico City, je vzela v pretres vojne in mirovne probleme, ter je obenem precej pokrepila "vezi dobrega sosestva" med dvajsetimi ameriškimi republikami, ki so bile zastopane na tej važni konferenci. Ker je bila varnost Zapadne Hemisfere eden najglavnejših predmetov konference, je bil tudi najvažnejši zaključek zborovanja dogovor o akciji z ozirom na potrebo skupnega nastopa proti morebitnemu napadu ali agresiji. Ta dogovor takorekoč zasenči vse druge uspehe te konference in je zdaj poznan pod imenom "Act of Chapultepec".

Potom pogojev tega dogovora so se ameriške republike zavezale, da jamčijo medsebojne meje, samostojnost in politično neodvisnost, ter so tudi podpisale zaobljubo sodelovanja v obrambi katere koli ameriške države v slučaju, da isti preti agresija ali sovražni napad bodisi od strani ameriške, evropske ali katere druge sile. V izpolnjevanju te obljube se bodo podpisane republike poslužile mirnega načina izravnavanja morebitnih sporov, toda v skrajni potrebi pa bodo tudi uporabile silo proti agresorju. Ta medsebojni pakt je veljaven tako dolgo kakor dolgo bo trajala vojna, toda pozneje, tako je bilo dogovorjeno, se bo skušalo nadomestiti sedanji pakt s trajnim dogovorom medsebojnega sodelovanja in pomoči v tem smislu. Ker je dogovor dosežen na konferenci v Mehiki nekakšen krajevni pakt, ki krije le Zapadno Hemisfero, bo moral biti vdelan v ogrodje svetovne organizacije za ohranitev miru, katera bo natančnejše izdelana in začrtana na bližajoči se konferenci Združenih Narodov v San Franciscu koncem tega meseca.

Pogodba ameriških republik je značilna z ozirom na medsebojne odnošaje držav zapadne hemisfere ne samo radi varnostnih pogojev katere vključuje, pač pa tudi, ker zaznamuje preobrat tradicijonalnega naziranja latinskih Amerik napram tej deželi. Dozdaj so te dežele ozir. njih vlade pogosto naglašale in izjavljale, da se ne sme nobena ameriška država vmešavati v zadeve kake druge ameriške države pa bilo to iz kakršnega koli vzroka. Sedaj pa so takorekoč prvič v zgodovini zapadne poloble te dežele povabile Zed. države, da z njimi sodelujejo, če treba tudi v Centralni in Južni Ameriki. Zgodilo se je tudi prvič, da so vse ameriške republike podpisale dogovor skupne akcije proti morebitni agresiji od zunaj ali od znotraj. Nekateri politični opazovalci vidijo v tem svarilo Argentini, ki je bila edina amerška republika, ki ni imela zastopstva na omenjeni konferenci. Vzrok odsotnosti Argentine leži v njenem dejanju potuhe osiščnim agentom in vplivom ter v fašističnih smernicah njene vlade, katera je bila sestavljena pred letom dni in katere Združene države, kot tudi mnoge latinsko-ameriške države niso priznale.

Vprašanje Argentine v sistemu zapadne poloble je bilo eno od najvažnejših vprašanj s katerim so se bavili delegatje na med-ameriški konferenci v Mehiki. Naziranje napram Argentini ni bilo sovražno in konferenca je izrazila željo, da se bo 'argentinsko ljudstvo, ki je vedno bilo nedeljiv del Unije Ameriških Republik" tudi v bodoče znašlo na pravi poti, ki bo vodila v smer politike vseh ostalih ameriških dežel . . . ter napovedalo vojno Japonski in Nemčiji in s tem seveda podpisalo resolucije sprejete na konferenci v Mehiki . . . (Argentina je kmalu po zaključeni konferenci formalno napovedala vojno Nemčiji in Japonski.)

Delegacija mehiške konference je odobrila predloge sprejete na konferenci v Dumbarton Oaks za zgradbo svetovne organizacije za ohrano miru, dalje je odobrila ekonomski čarter za ameriške dežele, katerega cilj je dvigniti življenski standard ljudstva na ameriškem kontinentu, ter razrešiti delavske, in splošne probleme za ljudsko blaginjo. Konferenca je tudi sprejela predloge za pokrepitev pan-ameriškega sistema in podprla resolucijo za svobodo javnih informacij, ter se tozadevno tudi sama ravnala po tem pravilu, ko je dovolila predstavnikom tiska vstop na svoje seje odborov in odsekov.

F.L.I.S.—Common Council.

NAZIJSKA BOLNIČARKA

Belo oblečena bolničarka je v skupini ujetih Nemcev, ki so se udali možem 36. divizije prideljene 7. ameriški armadi. Ujetniki korakajo proti zaledju, med tem ko se ravno pelje mimo poln truk ameriških vojakov na fronto v predelu Schweien, Nemčija.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

da bo že čez dve uri prišel zdravnik, da mi polagoma pove, da moj mož leži v tovarni? Zadel ga je mrtvoud na desno stran. In kmalu nato mi ga štirje možje prinesejo na nosilnici v hišo. Kdo naj popiše žalost mojo? Zdravnik me je vprašal: "Ali boš mogla sama streči možu?" Rekla sem, "Bom!" Štiri dni je ležal med življenjem in smrtjo. Nihče ni smel k njemu kot zdravnik in jaz. Pripravljenemu na vse se mu je začelo stanje obračati na bolje. Tri tedne je ležal in ni se smel in ne mogel ganiti. Po treh tednih se je smel malo usesti. In tako zdaj precej časa že lahko hodi po hiši. Zdravnik mi je rekel, da ni imel še nikoli takega slučaja. On pa se je nasmehnil in rekel: "Zdaj lahko verjameš, kako trdni smo kovači." Imel je težko delo in je dostikrat rekel, da ne bo mogel dolgo tako delati, pa da bi rad vsaj še par let vzdržal, da bi si "baby", to je mlajši sin, kruh služil. Pa ni vzdržal, ker ga je prej zadela ta nezgoda. Tako nosimo križ, ki nam ga je naložil On, ki nas je odrešil s križem. Jaz pa prosim Boga, da bi se moj mož vsaj toliko pozdravil, da bi lahko hodil lepo zunaj. Mogoče se še toliko okrepi, da bo mogel še kaj lahkega delati.

Brala sem tudi, da se je oglasil iz nemškega ujetništva sin od Mrs. Keber iz Waukegana. Vidite, Mrs. Keber, da niste zastonj upali? Vsi Vam iz srca privoščimo, da Jožek še živi, čeprav je v ujetništvu.

Tudi častitamo Mr. Frank Ulčarju iz Gilberta, da je srečno prestal težko operacijo. Toraj, Mr. Ulčar, Bog Vam daj še dolgo ljubega zdravja, da boste lahko še dosti naredili za vse katoliške liste, za katere ste zastopnik.

Ni treba posebej omenjati, kako žalostni smo bili ob tako naglí smrti našega očeta Roosevelta. Bog mu daj lepo mesto v nebesih. Ako si ga je kdo zaslužil, si ga je on. In Bog daj pomoč našemu novemu prezidentu, da bo imel moč skončati, kar je pokojni Roosevelt začel.

Sicer pozno, pa boljše kot nikoli, se zahvalim Mrs. Kotze iz Montane, ki me je nominirala v času kampanje za Novi Svet, in vsem drugim, ki ste glasove poslali zame. Človeku se lepo vidi, ko ima toliko nepoznanih prijateljev. Torej še enkrat lepa hvala. V kampanji Am. Slovenca vem, da ne bo zmagala Minnesota. Zatorej želim, da bi zmagal Rev. Father Trunk, ker ga bralci Am. Slovenca zelo cislajo in ljubijo.

Pozdravljam vse naročnike in osobje Am. Slovenca. O priliki se še oglasim.

Mary Delak.

DOGODKI

iz slovenskih naselbin

Se vrnil iz ujetništva

New York. — Iz nemškega ujetništva se je vrnil T. Sgt. John Petrič, nečak tukajšnjega slovenskega župnika Rev. Pija Petriča. — Dne 17. nov. je bil ujet na Holandskem, kjer je bil tudi ranjen. Iz ujetništvaništva so ga rešili Rusi, ko so zavzeli Vzhodno Prusijo. Dne 14. aprila je dospel v Boston in bil radi telesne oslabelosti poslan v bolnišnico. Z njim vred se je iz ujetništva vrnilo več drugih vojakov, ki so jih naciji dobro izstradali.

Nov grob

New York. — V bolnišnici je umrla Fanny Gradišek, doma iz Domžal, stara 70 let in v Ameriki čez 30 let, ves čas v tem mestu. Bila je vdova brez otrok.

PRODA SE HIŠA

s petimi sobami z 1 akrom zemlje, kurnico, itd. Cena $4,000. **Louis Krahula,** 8330 So. 79th Ct., Oaklawn, Ill. 3x

PRODAM

3-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe; centralna kurjava. Nahaja se na Harding Ave. in 22 cesti. Cena je $9,000;

2-stanovanjsko zidano hišo po 5-6 sob; centralna kurjava; najemnina $110 na mesec. Nahaja se na 24. cesti in Lawndale Ave. Cena je $12,700;

3-stanovanjsko zidano hišo; centralna kurjava; najemnina $140 na mesec. Nahaja se na Millard Ave. Cena je $9,950;

Za pojasnila se obrnite na

ANTON JORDAN
3741 W. 26th Street, Chicago, Ill. Telefon Lawndale 2000.

DRUŠTVO SV. VIDA
štev. 25, KSKJ.
CLEVELAND, OHIO

Odbor za leto 1942:
Predsednik: Anton Strnisa;
Tajnik: Jos. J. Nemanich, 7505 Myron Ave.
Blagajnik: Louis Krajc.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Asesment se prične pobirati ob 1:00. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.

V društvo se sprejemajo katoličani od 16. do 60. leta v odrastli oddelek; v mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Pristopite k
DR. SV. JOŽEFA,
štev. 53, K. S. K. J.

V WAUKEGAN, ILL.

Na razpolago imate razne vrste zavarovalnine. — Člani se sprejemajo od 16. do 55. leta.

FRANK JERINA, predsednik.
JOSEPH ZORC, tajnik.
1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill.
ANTON BESPALEC, SR., blag.

LET'S FINISH THE JOB— BUY EXTRA BONDS TODAY!

ZAHVALA

Tem potom se želimo zahvaliti vsem, ki so kaj dobrega storili za našo sestro in teto, pokojno

MRS. ANNA ZALAR

ki je umrla 25. marca 1945.

V prvi vrsti prisrčna hvala č. g. župniku Milan Slaje, za obiske, tolažbo in sv. zakramente, ki so jih delili pokojni, ter za lepo opravljene cerkvene obrede ob pogrebu. Hvala Rev. Ludvik Virantu za asistenco ob pogrebu. Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so obiskovali in tolažili pokojno v njeni težki bolezni. Posebna zahvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki so nakloniili cvetlice, ter vsem, ki so dali na razpolago avtomobile in žrtvovali svoj delovni čas ob pogrebu.

Prisrčna hvala društvom, Oltarnemu društvu, društvu Marije Čistega Spočetja, št. 85 KSKJ, ter Slovenski Ženski Zvezi št. 40, za molitve in lepo udeležbo pri pogrebu. Iskrena hvala ženam-članicam vseh treh društev, ki so pokojno nosile na njeni zadnji poti v cerkev in do groba. Naj Bog vsem vse obilno povrne.

Pokojno priporočamo v molitev in blag spomin.

Žalujoči ostali:

Sestri: ANTONIJA PERUSEK in družina; JUSTINA PAUL in družina.

Lorain, Ohio, dne 27. aprila 1945.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S potrtim srcem naznanjamo vsem našim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je dne 2. marca 1945 daroval svoje mlado življenje na bojnem polju na otoku Iwo Jima v Pacifiku, naš ljubi sin in brat

Cpl. John Turner, ml.

v starosti 26 let. Pokojni je bil rojen 3. maja 1919 v Chicagi, Illinois.

Ob tej priliki želimo prisrčno zahvaliti vse, ki so nam izrazili sočalje in nas tolažili, ko smo prejeli to žalostno vest.

Najlepša zahvala č. g. župniku P. Edwardu Gabrenja, ki so darovali za pokojnim sv. mašo zadušnico in opravili molitve, kakor tudi njihovima pomočnikoma čč. gg. P. Andreju Svete in P. Jeronimu Selaku.

Prisrčna hvala njegovemu krstnemu botru Mr. in Mrs. Matt Zver in birmanskemu botru Mr. in Mrs. Martin Gyura za vse, kar so dobrega storili.

Najlepša hvala tudi Mr. Louis Žefranu za njegovo dobrodelnost v zadevi.

Iskreno zahvalimo tudi vse tiste, ki so se spomnili pokojnega z naročili številnih sv. maš, ki se bodo brale za pokoj njegove duše.

Od Tebe dragi sin in brat, se pa poslovimo z najtežjim srcem, toda z zaupanjem v božjo voljo, da se vidimo enkrat gori nad zvezdami. Kličemo Ti z Bogom in počivaj v miru!

Žalujoči ostali:

JOHN TURNER, oče; MARY TURNER, mati; STEVE, FRANKIE, in JOSEPH, bratje; VERA, GIZELA, AGNES in THERESA, sestre.

Chicago, Ill., dne 27. aprila 1945.

OGLASI V "AMER. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEH.

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

Tudi z največjimi dolgočasneži imam usmiljenje. Saj ne morejo nič za to, da nimajo oči! Če bi ne imela prijateljev, bi bila hudoben in trmast otrok. Ako se vedno komu poreče: 'laži' ali 'ti revica', mu zrastejo hudobne misli, koprive in trnje. In morale bi vendarle lilije in vrtnice in majhne vijolice rasti. — Dva izmed teh, ki stopajo z lahnimi nogami, prav posebno ljubim. To sta: 'najlepši' in 'ona'. Kadar je najlepši tu, se moram vedno smejati. Postanem srečna in bi najrajši plesala. Tedaj pravijo: 'Kaj je malčici? Danes je razigrana in malce zmešana.' Ti pač ne vedo, kako se veselje v srcu smeje. Kadar je ona tu, često plakam. In tedaj mi je, kot bi bila ponoči spala in bi se odprla nebeška vrata ter bi prišla od tam sapica name. Najlepši nosi zelenosrebrno suknjo in trakove in verižice in zapone. Ima dolge temne lase, ki se na koncu kodrajo in nad čelom delijo. Sličen je grškemu Erosu v modri sobi, samo da ima on brčice. Na verižici ob njegovem vratu visi lesen, barvan ptiček. Ima tudi gosli in neko stvar, ki ima zadi trebušček. S vsem tem dela godbo. Ko bi jo mogla čuti! Toda ta se le sliši, kadar hočem zaspati ali pa, če je na lipi svatba. On me je tudi naučil lilijenega plesa. Tudi od nje se morda kaj naučim. Toda to je vse pretežko zame, ker sem še premajhna. — Morem li mamo zares ljubiti, je nikdar užalostiti in nič slabega o njej misliti? —

Ko bi Harro "njo" videl, bi napravil najlepšo sliko na svetu. Pa Harro 'je' ne vidi niti ne smem ž njim o 'njej' govoriti in tudi o 'najlepšem' ne. To je prepovedano. Zato pišem v tajno knjigo vse, kar vem o prijateljih. Ko sem bila še tako majhna, da sem spala v rumeni postelji pod rožnato odejo, tedaj sem 'njo' prvič videla. Ležala sem v svoji posteljici. Malce se je danilo in barve so že začele plesati, kakor to zjutraj delajo, kadar se zbudimo. Ob moji posteljici je stala prvotno španska stena iz zelene svile. To so pa odstranili, ker je gospodična Braun vžgala v njo luknjo. Zjutraj sem redno zrla v to steno, ker so na njej barve najlepše plesale. Naenkrat je španske stene zmanjkalo. —

Tu je bila temna dvorana s čvrstimi, okornimi strebri. Stene so bile zelenočrne s kamni, ki so viseli iz stene. Brlela je majhna rumena lučka in ena zla rdeča. Ob prvem stebru je stala 'ona'. Bila je čisto bela, njeni lasje so bili prosti in so padali čez njena pleča do kolen. 'Ona' ima neizrečeno lepo lice. Ah, ne najdem nikogar, ki bi ji bil malo podoben, da bi mogla poreči Harru: 'Takšna je ona!' Njeni lasje so temnejši od mojih in Harro jih nosi v svojem prstanu po božji volji. Menil je bil sicer, da so moji in da sem mu jih jaz vložila. — 'Ona' je kraljica! Pogledala sem jo in začela sem kričati. Roke je imela povešene in hudo, zelo hudo je trpela, ker mora tu doli biti. — Kar je prišla Babeta po mene in mi je rekla, da sem sanjala. In zelena stena je bila zopet tu. —

Enkrat sem jo videla na lipovem deblu z najlepšim. Bilo je opoldne in zelo vroče. Lipa je cvetela. Nekajkrat je bila tudi ponoči pri meni. Moram mnogo na njo misliti. Prvič se je zelo hudovala nad menoj, ko sem ležala na kamnitih ploščah. — Drugič je stala ob podnožju moje postelje in tedaj sem videla široke rdeče lise na njenih rokah. Rdeče lise, toda ne, kakor jih mi imamo. Niso takšne kot pri meni in pri papanu. To so bili globoki kolobarji kakor brazgotine. —

Zdaj pa moram pripovedovati o gradu molka. Tja sem šla s papanom in z mamo. Prav za prav bi morala iti tja s Harrom, ker mi je bil to obljubil. Sicer drži vedno svojo obljubo, toda tokrat je ni držal. — Pred gradom molka je studenec. Iz tega moramo piti, ker je studenec vil. In ker je 'ona' iz njega pila. 'Gizela, Gizela,' šumlja studenec. Ah, sem se čudila, ko sem slišala njeno ime! Njeno bližino sem slutila. In zdaj jo pozna studenček in ve celo zanjeno ime. Papa in jaz sva zajela in pila iz enega kozarca. In medtem je žuburel studenec: 'Gizela, Gizela, Gizela.' — Nato sem stopila s papanom skoz visoka vrata: Tu je sedel 'najlepši' pod okencem v stopnišču, odkoder se gre navzgor. Držal je pred seboj gosli in bingljal z nogami. Pogledala sem ga, toda on me ni poznal. In šla sem po stopnicah navzgor. Te so škripale, kot bi hotele nekaj povedati, pa niso mogle. Ko sem stopila v sobe, sem takoj vedela, da sem bila že pogosto tu. O, že pogosto! Ko so še modri možički sedeli po tramih, nad vratmi in ob vrvicah viseli izpod stropa. Prav tiho sem morala stopati in bilo mi je strašno, ko je mama postala tako glasna in je vzkliknila: 'diši po duhovih!'. V sobah so mnoge reči za 'njo' vedele. Ne vse! Toda ogledalo v temnem okviru je videlo njen obraz in ga je zopet pokazalo. Morebiti pači zdaj ogledalo zato vse obraze, ker mu ni nobeden več všeč. — Morala bi piti čaj, pa nisem mogla, ker mi je bilo hudo pri srcu. — Nato sem šla po sobah. — Neka vrata so bila odprta in videla sem 'njo'. Vztrepetala sem, da sem se morala držati za duri. Izpod stropa je visel modri možiček in je položil prst na ustnici, kot bi hotel reči: Molči! Odtod ima grad svoje ime. Tu je stala velika postelja z nebom in s krasnimi zavesami iz nežnomodre svile, v katero so bile vezene pestre cvetlice. V postelji je ležala 'ona', pokrita z rumeno svileno odejo, Njeni dolgi, zlati lasje so ležali na blazini in so se usuli čez rob postelje. Njene roke so bile čisto bele ko cvetje gozdne deteljice in so imele modre črte. Ob ročnih sklepih se je videlo, da so to strašne brazgotine. Ležala je popolnoma mirno. Bila je kot grobni spomenik iz marmorja in zlata. Zdelo se mi je, da je mrtva. 'Ona' ni bila sama. Tu je bila tudi majhna, prijazna stara gospa. Nosila je avbico na glavi, ki je segala v čelo. Navzoč je bil še star gospod z belimi lasmi in rdečo brazgotino čez čelo. Ta stari gospod je bil podoben samostanskim pridigarjem. Nosil je tudi bel ovratnik, črne nogavice in čevlje s sponami. Kar je Gizela zopet odprla oči in videla sem, da ni mrtva. Dvignila je malo glavo ter zrla v modrega možička in se smehljala, kot bi ta dva imela kakšno skupno zadevo. Kdor je videl, kako se je smehljala in zrla v lesenega možička, tega vse življenje ne pozabi. Pogledala je tudi mene, pa me ni spoznala, kakor me tudi najlepši ni poznal. V hipu je veter zaloputnil vrata. Papa jih je sicer zopet odprl, toda že je bilo vse izpremenjeno. Nikjer več možička pod stropom! Le postelja je še bila tu in ogledalo, v katerem se je bil zrcalil stari pridigar. Zavese so bile postale sive in lepe cvetlice so pobledele. Rumeno svilena odeja je bila ob robovih razcefrana in stene niso bile več bele in rjave. —

Čestokrat moram razmišljati, kako je prišla 'ona', ki je bila vendar kraljica, v dvorano stebrov in kdo ji je zadal ta znamenja na njenih nežnih rokah? Zakaj je sedel najlepši v stopnišču in je bingljal z nogami? Čemu sem jo tolikokrat videla v Braunecku? V srebrni obleki, ki šumi in se lesketa in se v mesečini vliva po nji, kot voda z majhnimi valčki? —

Knez odrine rdeči zvezek in pogleda kvišku. Nad njim je visel prijazni poletni mladenič in je kazal s svojim srpom na poslednji lunin žarek, ki se je umikal po tleh. — Na knezovi roki zazveni zapestnica, katero mu je bila poklonila mlada kneginja.

"Smešna, otročja šara," zamrmra predse. — "Mar naj še nadalje gledam to suženjsko verigo?" Brž pritisne na zaporo.

(Dalje prihodnjič)

SILOVITI BOJI V NOTRANJOSTI BERLINA; DRUGE RAZNE VOJNE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

rovih prihajajo zdaj-tu in tam za ruskim hrbtom na plan in povzročajo težave. Razen dobre tretjine v glavnem delu mesta je vse drugo pod kontrolo Rusov. Poročevalec lista "Rdeča zvezda" iz Moskve poroča, da se proti Rusom bori vse kar leze in gre. Na ta način bo Berlin popolnoma porušen.

Nemci nudijo močan odpor proti Angležem v Holandiji. Angleški pritisk gre zdaj navzgor proti Danski in proti drugim delom severne Nemčije.

Rim, Italija. — V sredo je poročala radio postaja iz Beograda, da so Titovi partizani prišli v smeri od Sušaka in napadli mesto Reko. Več poročilo ne omenja.

RUSI OSVOBODILI HERRIOTA

London, Anglija. — Ruske čete, ki so blizu Berlina zajele nemško taborišče za politične ujetnike so med drugimi osvobodili tudi bivšega francoskega premierja Edouarda Herriota, ki je zdaj star 72 let.

25 Packers & Movers
Needed at once
Good Salary
Permanent Work
Apply
ANDERSON BROS.
Storage
3141 N. Sheffield Ave.

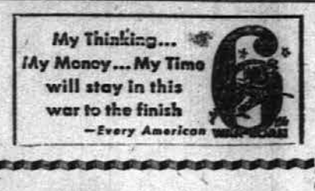

Hotpoint!

ELECTRIC KITCHENS

Ranges - Water Heaters - Refrigerators - Home Freezers - Dishwashers - Combination Refrigerators - Wringer-Type Washers - Automatic Washers - Clothes Dryers - Portable Ironers - Table-Type Ironers - Garbage Disposalls - Cabinet Sinks - All-Steel Cabinets

ki jih izdeluje
EDISON GENERAL ELECTRIC APPLIANCE CO.
že 40 let. Izdelki garantirani glede trpežnosti in lepote.

Nabavili se jih boste lahko v kratkem na lahka mesečna plačila pri

MEDEN'S HARDWARE

Slovenska trgovina z železnino, barvami in električnimi potrebščinami

1804 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.
Tel. Seeley 7838

P. S.: Pridite po brezplačno knjižico, ki vam da vsa pojasnila in načrte za moderno kuhinjo.

Imeli bomo v zalogi GENERAL ELECTRIC RADIOS, IRONS, TOASTERS, MIXERS, VACUUM CLEANERS.

GEORGE KOBE
Slovenska
GROCERIJA IN MESNICA
223 No. Broadway, -:- Gilbert, Minn.
Telefon 126

Pri nas dobite vedno najboljšo kvalitativno grocerijo, vse vrste meso in drugo blago. Kupčujemo tudi s živino, kožami, perutnino in prodajamo vse vrste krme. SE PRIPOROČAMO!

IZŠEL JE

VELIKI
ANGLEŠKO - SLOVENSKI
Besednjak

ki ga je spisal in izdal
DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angleško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popraševali. Zdaj je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO $5.00

kar je poslati z naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEC
1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

V Jalti so "trije" upali, da se bodo Poljaki med seboj poglihali, kakor so se nekako celo hudi sršeni v Jugoslaviji. Ampak prav zgodovinski poljski prepir je hujši od enako znanega prepira, in zdaj še tiste mogočne "tri" glava boli. Well, čas počasi postopa tudi pri Poljakih.

Nekaj pa le kaže na boljše vreme. Pomislite, celo v Zofiji, kjer je bilo s slovansko idejo dozdaj tako, tako . . . toraj v glavnem mestu hudo malo slovanskih Bolgarov je bil zadnje dni — slovanski kongres, in bil je vrlo dober pojav za Slovane, in kar je dober znak za mentaliteto med Poljaki, Poljaki so bili tam zastopani in poljske zastave so tam vihrale. Polagoma le pojde tudi med Poljaki, prehitro pa ne gre.

★

Videl sem že takoj po zadnji polomiji, da Nemcem začne primanjkovati prave razsodnosti. Od samih Nemcev sem slišal: "They are all crazy". Nad Poljake niso prišli z vojsko, z golo morijo so prišli, pa so neki prav goreče molili za Hitlera! Crazyness, norija! Večkrat sem zapisal, da je šla povprečno Nemcem pamet rakom žvižgat.

Te dni vidim od vrlo visoke osebnosti zapisano: "The German Nation did not fall suddenly into its present madness". Je isto.

Hitler se ni pojavil bliskoma kakor kak meteor na nemškem nebu. Stoletja pred njim so podminirali nemški "misleci" Trietschke, Nietsche, Schoppenhauer, Marx, Hegel, Fichte smer nemškega mišljenja in jo zapeljali v motno vodovje materialističnega naziranja. Eisenhower je te dni izjavil, da bi bilo mogoče postaviti Nemcem glave na prava mesta, ako bi izginil Hitler. Podvomim. Dogaja se, da primejo za orožje ženske, otroci celo, ko zmanjka nemških vojakov. Junaško celo bi bilo, ko bi šlo za svobodo, kakor je šlo v Jugoslaviji, ampak med Nemci gre zdaj za — madness, za norost, in te norosti ni zakrivil šele Hitler, ta norost ima korenine v materialističnih prerokih že desetletja nazaj. Meč bo težko odstranil to norost.

★

Naletel sem na stotine izrazov ogorčenosti, da Rusija tepta atlantski čarter, ker bo ob Curzonovi liniji, in bi bile s tem prikrajšane pravice vsakega naroda do potrebnega razvitka. Kako bo postopala s tem delom Belorusije in Ukrajine, ne vem, dobro pa vem, kako je postopala Poljska, ampak zoper poljsko postopanje sem naletel le na en izraz od strani protestanta Chamberlina. Ali bo Rusija krivično postopala, za to še ni dokazov, dokazi pa so zoper krivično poijsko postopanje. Ali je mera za pravičnost dvojna? Russia or no Russia, Poland or no Poland, za me velja: fiat justitia, pereat mundus. Ako je razlog za ogorčenost, naj velja na obe strani.

★

Nemški škofje so l. 1933 ob nastopu Hitlera izdali pismo in podali vrlo dobro izjavo proti načelom nacizma, fašizma in komunizma tudi. To je pač akademična in teoretična izjava. Ali so enako nastopili tudi zoper Hitlera, ko je hotel s svojim nemškim nacizmom požreti kar ves svet? Tu je odločilna točka. Zdaj nič ne pomaga, ako se pokazuje na tisto akademično izjavo. Teorija je bila O. K., praksa pa ne vzdrži stvarne kritike. Ko bi se Centrum tedaj ne bil podal, bi Hitler ne bil mogel nastopiti zdaj za nemški narod take usodne poti.

★

Celo v najboljših katoliških krogih ni edinosti pri naziranju o razmerah v Španiji. Neki pravijo, naj svet pusti Španijo pri miru, ker se bo sama uravnala. Mogoče. Teoretičnega komunizma Španiji nihče ne želi. Ampak komunizem ima še drugo stran, in vsaj del Špancev sanja o ti strani komunizma, in sanj nihče rad ne opusti, dokler ga realno življenje ne strezni.

—o—

Pomagajte Ameriki do zmage! Kupujte zvezne vojne bonde!

Ne Morem Jesti—
Ne Morem Spati!

Ako se vas drži zapeka in vas dela mizerne, nervozne in iz reda in če trpite vsled glavobola, smrdljivega diha, želodčne neredosti, neprebavnost, izguba spanca, pomanjkanja apetita ter se čutite v želodcu zabasani vsled plina in zaostalosti—tedaj vzemite Dr. Petersovo dolgo preizkušeni Hoboko. To je več kot navadna odvajalna—je zdravilna tonika—je zmes 18 naravnih koreninic, zelišč in cvetja. Hoboko pripravi zamazana črева k delu, pomaga prijazno in gladko odvajanje zabasanih ostankov; odžene plin zapeke in povrne želodcu prijazno gorkoto. Uživajte ga natanko kot je pred pisano na omotu. Ako želite ponovno uživati veselje, odpravo zaprtniške neredosti in ponovno udobnost vašega želodca ob istem času—tedaj si nabavite Hoboko še danes.

Ako ne morete kupiti tega v vaši soseščini, pišite po "Spoznajte Hoboko" ponudbo in dobili boste—

ZASTONJ 60c vredno—poskusno steklenico

DR. PETER'S LEČIVÝ OLEJ LINIMENTA — antiseptičnihitro pomaga proti bolečinam revmatizma in nevralgije, hrbtnim mišičnim bolečinam, za okorele in bolne mišice—izključenje in izvinjenosti.
DR. PETER'S MAGOLO — alkalina pomaga nekaterim začasnim neredom v želodcu kot kislinska neprebavnost in pekočoe srca.

Pošljite ta "Posebne Ponudbe" Kupon — Sedaj
☐ Priloženo je $1.00. Pošljite mi poštnine prosta 11 oz. Hoboko in zastonj 60¢ vrednosti vsakega poskusno steklenico Lečivý Olej in Magolo.
☐ C. O. D. (Stroški dodani).
Ime.....
Naslov.....
Poštni urad.....
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.
Dept. 844 - VSQA
2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.
356 Stanley St., Winnipeg, Man., Can.

DR. H. M. LANCASTER
Dentist
2159 West Cermak Road
Telefon Canal 3817
(ogel Leavitt St.)
CHICAGO, ILL.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Ave.
Telefon Canal 0523
Uradne ure: Vsak dan od 9:30 do 8:30 zvečer. Ob sredah od 9:30 do 1:00 popoldne; ob sobotah od 9:30 do 7:00 zvečer.